

Provinsnickarens poesi

Gustav Person
InSpace
Konstfack 2013

Sammandrag

Jag har studerat och arbetat med olika fogar och tolkat tjugosex av dem till små modeller. Dessa har jag sedan lagt in i en mall så att jag har kunnat föra protokoll över deras egenskaper och deras uttryck.

Protokollet visar hur fogen ser ut, vad som är dess styrkor och svagheter. Dessutom är de tolkade till en friare text, en dikt, som beskriver vad jag tänker och känner inför fogen.

Utifrån protokollen har jag valt ut ett antal fogar som jag sedan har tolkat om till möbler. Jag har valt att gå vidare på lite olika vis med olika fogar. Ibland är det uttrycket i fogen som fött en ny idé, det kan vara dikten i sig som lett mig vidare till en form, kombinationer av fogar som jag fann intressanta osv. Mina tolkningar har sedan åter tolkats till nya dikter som beskriver det jag ser och det jag känner när jag monterar ihop och isär vare möbel.

Abstract

I have studied and worked with various joints and interpreted twenty-six of them to small models. I then placed these into a template so that I could record the properties and their expressions.

The protocol shows what the joint looks like, and what its strengths and weaknesses are. Moreover, they are translated into a freer text, a poem, that describes what I think and feel about the joint.

Based on the protocols, I have selected a number of joints which I then interpret into furniture. I have chosen to move forward in slightly different ways with different joints.

Sometimes it is the expression of the joint that has given birth to a new idea, it may be the poem itself that led me on to a form, combinations of joints that I found interesting, and so on.

My interpretations are then further translated into new poems that describe what I see and what I feel when I assemble and disassemble each piece of furniture.

Fogen

Vissa saker känns enkla och självklara. Stunderna då man behöver beskriva dem i ord är få eftersom de alltid finns omkring oss. I National Encyklopedin finns att läsa om ordet fog.

“fog, kombination av två till varandra anpassade ytor, tillhörande var sitt av två (stelt) förbundna föremål, jämte det mellan ytorna eventuellt befintliga mellanrummet, vare sig detta är tomt eller utfyllt med lim och liknande. Ytorna i fogen kan vara plana och sammanfogade genom limning, svetsning, lödning eller med t.ex. spik eller skruv.”

NE.se, 2013

Detta är naturligtvis sant men det är inte allt, fogen är så mycket mer. Fogen är en av de viktigaste delarna i konstruktion. Hur fogen är sammanfogad kan ta flera uttryck och berätta olika saker. Fogen kan fungera som ett ornament i en för övrigt avskalad form eller som ett komplement eller del i en helhet. Fogen behöver inte vara mellan två (stelt) förbundna föremål. Fogen kan vara en söm i textilier, ett gem till en hög papper osv. Fogar finns dessutom mellan oss människor. Något som kittar samman oss i olika situationer och i olika grupperingar. Fogarna kan uppstå mellan människor, djur, institutioner, politiska partier, idrottslag, gemensamma intressen och allt möjligt. Vad fogen är i olika sammanhang och mellan vilka delar kan variera i oändligheten. Fogar kan vara åsikter, religiösa åskådningar, favoritmaträtter, kärlek, hat mm. Vad är det som kittar mig samman med min hemstad? Hur förhåller jag mig till andras fogar? Vilka paralleller kan jag dra mellan fogarna som Nationalencyklopedin talar om och de fogarna jag ser? Vad berättar fogarna för mig? Finns det fler som ser det jag ser eller ser de något annat?

Mitt perspektiv - Provinsnickarens

Jag har en möbelsnickeriutbildning i min ryggsäck. En stor del av den gjorde jag i Stockholm vid en fin skola* med en lång historia. Jag har gjort ett gesällprov som förärades med en liten silvermedalj som jag mottog i Stockholms stadshus. Mitt gesällbrev delades ut av en representant ur regeringen tillsammans med flera av Stockholms hantverkare. Gör detta mig till en Stockholmsnickare? Kanske.

Georg Haupt som ofta ses som Sveriges möbelsnickare nummer ett var utan tvekan en Stockholmsnickare. Han gjorde möbler till kungahuset och idag säljs hans möbler för väldigt höga summor i hela världen. Han var tredje generationen i sin familj som blev snickare. Hans väg i livet var redan utmålad när han vid tre års ålder miste sin far. Ett öde som följde skråsamhällets Sverige.

Idag existerar inte begrepp som skrå, Stockholms- och Provinsnickare längre förutom i sammanhang när man talar om gamla möbler och mästare. På olika auktionsbyråer kan man köpa stockholmsarbeten och provinsarbeten. Dessa skiljer sig lite åt framför allt när det kommer till pris. Ett signerat stockholmsarbete kan vara flera gånger dyrare än ett Provinsarbete av en landsortssnickare. Detta för att stockholmsarbetena av tradition

ansetts vara av bättre kvalité och dessutom gjorda utav erkända snickare. Vad som är god kvalité är högst subjektivt och vikten utav att vara "märkt" som erkänd är när man tänker på det en smula absurd för att inte säga omodern.

Jag är född och uppvuxen på landet utanför Halmstad, en gammal provinsstad långt ifrån Stockholm. Skråsamhället har sedan länge spelat ut sin roll i många bemärkelser. Jag har ingen möbelsnickeritradition i familjen. Både min mor och far fick privilegiet att studera på universitet. Något som inte var självklart när det begav sig. Jag läste naturvetenskapligt program på

gymnasiet och drömde om att bli rockstjärna under min uppväxt. Det var verkligen inte förbestämt att jag skulle bli möbelsnickare, men här är jag, utbildad i huvudstaden men ändå med en stark hemkänsla på landsbygden. Min känsla för vad som är god och kvalité är också subjektiv och högst individuell.

*Carl Malmstensskolan, formellt Carl Malmsten - Furniture Studies, är en skola för möbelsnickeri och möbeldesign grundad av Carl Malmsten 1930 som en del av dåvarande Olofskolan, sedan 2000 en filial till institutionen för ekonomisk och industriell utveckling vid Linköpings universitet, och sedan september 2009 belägen i Larsberg på Lidingö utanför Stockholm.

Vad?

Mina tankar kring mitt arbete kretsar kring hur vi läser möbler. En metod att göra det är att sätta samman möbelen själv med sina egna händer. Då förstår vi möbelen och det kan i bästa fall betyda att vi litar mer på objektet. En möbel som är sammansatt med så kallade limfria- eller demonterbara fogar har den egenskapen. De här möblerna kommer ofta i platta paket vilket i sig är en tilltalande tanke. Platta paket tar mindre plats och är lätta att flytta eller förvara. Detta kan i sin tur leda till att man kan frakta fler möbler tillsammans och på så vis ha en mindre miljöpåverkan. Hur intressant detta område än är väljer jag att lägga mitt fokus på människan och möbelen. Hur läser och förstår vi något fysiskt?

Ett sätt att läsa hur något fungerar är att använda sig utav det skrivna ordet. I tidningsreportage, läroböcker, noveller eller poesi etc kan vi lära oss om hur saker fungerar eller hur någon ser på världen. Därför vill jag utöver att bygga möbler som går att läsa också tolka dessa med ord i kortare texter.

Varför?

Anledningen till att jag tycker att detta är intressant är det går att läsa in så mycket i en möbel. Det handlar inte bara om praktisk funktion och en eventuell möbelstil. Möbler kan vara små berättelser. Vad som är gemensamt mellan alla typer utav möbler oavsett vad de ska användas till är att de på något vis är uppbyggda utav någon form av sammansättningar och fogar. Dessa betyder någonting och i kombinationerna kan man läsa flera saker. Jag vill prova dessa tankar som en designprocess som om den fungerar kan användas av fler.

Hur?

Jag har lagt ett stort fokus kring hur olika fogar ser ut och fungerar. Jag har därför studerat fogar i möbler som såväl andra saker. Fogar i trä men även i andra material, med för mig nya tekniker. Jag har lärt mig mer om dessa genom att bygga fogarna och se möjligheterna att kunna tolka vissa utav dessa till något nytt. Det slutgiltiga testet utav en fog var att ge den ett sammanhang t.ex genom att använda den i en möbel. Möbeln kan vara uppbyggd utav en eller flera olika sorters fogar beroende på vad som uppkom under min förstudie utav fogarna. Under arbetet och när möbeln slutligen blev klar har jag försöka läsa och reflektera över vad jag sett och känt. Genom att montera ihop och isär möblerna fick de olika betydelse som jag sedan kunnat tolka till korta texter.

Denna metod har jag upprepat flera gånger för att se hur resultatet har kunnat variera och eventuellt utvecklas.

Mitt skrivande har jag delat in i tre olika delar. En första del som beskriver bakgrunden till mitt arbete och hur jag ska gå till väga. Det är den delen du läser nu. Den andra delen, den jag kallar för Protokollen är samlingen utav fogar, beskrivningarna och dikterna av dessa. Slutligen kommer den tredje delen, Processen, som i dikt beskriver hur jag har arbetat vidare med mina fogar. Del två och tre bildar tillsammans boken Provinssnickarens poesi.

Inspirerande böcker

Textile futures, Fashion, Design and Technology
(Bradley Quinn) 2010

I boken kan man läsa om nya tanke- och tillvägagångssätt kring textila material och dess tekniker. Att arbeta med textil är ett gammalt hantverk liksom arbetet kring trä vilket jag tycker är intressant och det går att dra paralleller mellan dessa. Hur ser jag på mitt egna hantverk? Vilka nya vägar kan man utforska?

Thinking through craft
(Glenn Adamson) 2007

Hur kan hantverk och konst mötas och dra nytta av varandra? När blir hantverk konst och vice versa? Här kan man följa tankebanor kring dessa frågor. Boken beskriver också hantverk som ide´ och koncept istället för de rundvandringar i de olika historiska stilarna som det finns hyllmeter att läsa i andra böcker.

DIY Furniture, A Step-by-Step Guide
(Christopher Stuart) 2011

En samling med olika Gör det själv-projekt i bokform. En inspirationsgenerator som visar hur lätt det kan vara ibland. Man läser, blir inspirerad och vill göra något eget.

Foga i trä
(Terrie Noll) 2004

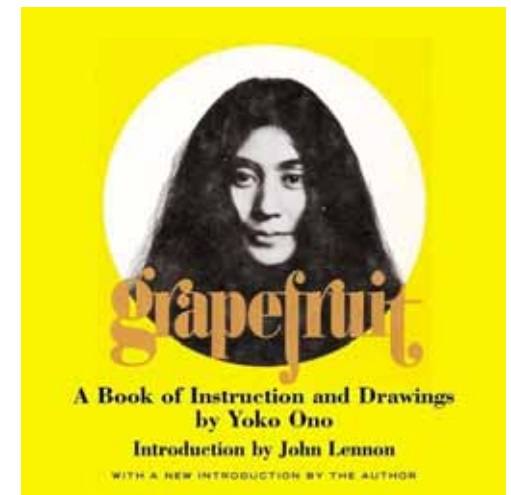
En bok som är min och många andra snickares lilla bibel. Boken handlar rakt på sak om hur man kan foga samman trä på olika vis. Tydligt illustrerad i bild och text om hur man fogar. Innehåller alla de traditionella fogar som använts av snickare genom åren.

Bord för måltider och arbete i hemmet
(Erik Berglund) 1957

Ett barn av sin tid. Boken skriker svensk standard och beskriver genomgående om vad man bör tänka på när man formger bord. Innehåller alla mått och tankar om var man ska placera bordsbenen för att undvika att slå knäna i dessa.

Grapfruit(Yoko Ono) 1963

En bok fylld med instruktioner för att bli en konstnär. Mycket korta övningar skrivna på ett poetiskt vis. Våldigt inspirerande. Varje kapitel och övning är en sida med endast några få rader text. Yoko Ono använde precis så få ord hon behövde för att berätta stora saker.

Formgivare och möbler

Enzo Mari
Autoprogettazione

Mari försökte sig på konststycket att göra demokratiska möbler genom att använda billiga och lättåtkomliga material. Brädstumpar som du själv kan såga till eller låta brädgården kapa allt. Dessa monteras sedan samman med vanlig spik och hammare. Han gav bort alla ritningar så att vem som helst skulle ha tillgång till de och bygga sina egna möbler. Att hans möbler idag räknas som designklassiker och nästan kan ses som exklusiva är i sig väldigt intressant och motsägelsefullt på många vis.

Alvar Aalto
Stool 60

Aalto var en av pionjärerna inom bøjträ och plattapaketslösningar. Flera av hans möbler byggde på dessa principer. Vad jag tycker är spännande med honom och hans möbler är att trots en väldigt avskalad och enkel design så signalerar hans möbler så mycket mer kvalitet än vad t.ex. IKEAs möbler gör. Jag har svårt att sätta fingret på varför det är på detta viset men kanske det har att göra med hur man väljer att ta hand om de möjligheter materialen har. Aalto verkade under en tid då många formgivare arbetade på liknande vis, Yngve Ekström, Charles och Ray Eames och flera andra.

Här är ett urval av olika demonterbara bord som jag har studerat. Jag gillar dem alla på olika vis men en sak har de gemensamt. De innehåller alla spännande lösningar på hur man kan se på begreppet "demonterbar".

Hans Johansson, Furubord

Kari Virtanen, KVPT10

Kryssbockbord

Colin SA, T-723-X1

Jorre Van Ast, Threaded leg table

Bluefish, Boris Table

Julian Kyhl, Timber

Gästbudsbord, Leksand

Bockbord med fotbrädor, Dalarna

Bockbord

Konstnärer

Lars Vilks verk Nimis, som är en del utav Ladonien är ihospikad drivved som skapar helt makalösa strukturer. Nimis är som en sagovärld byggd som ett enormt plockepinn. Trots att Nimis först kan uppfattas som en stökig struktur har alla delar ett syfte och stödjer upp strukturen på olika vis.

Konstnären Ron Pippin gör samlingar utav vardagsprodukter som penslar, tandproteser och papper och presenterar dessa i sina "traveling museums". Samlingarna är sammansatta i olika koffertar som enkelt går att packa ihop och ta med sig och visa på olika platser.

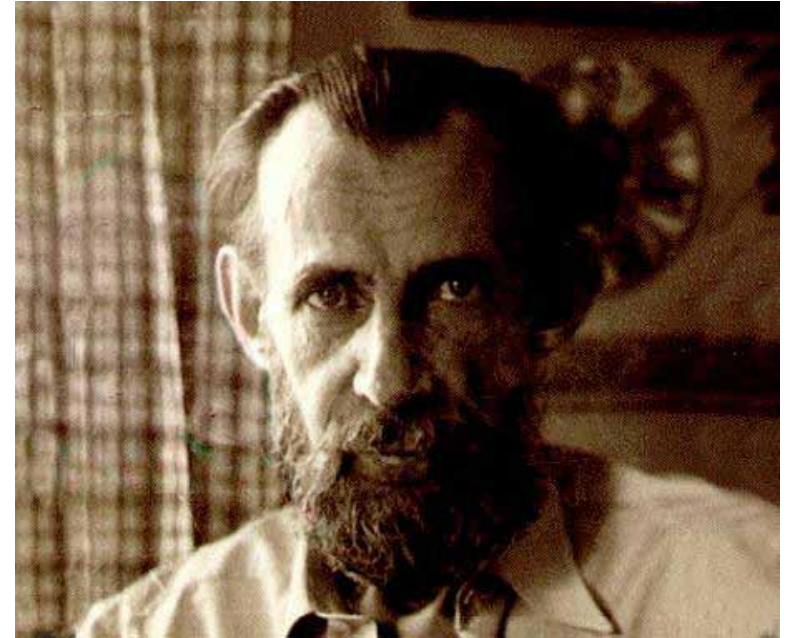

Varför poesi?

Som jag ser på poesin, så är det ett verktyg för att kunna beskriva något. Välskrivna dikter kan direkt och precist beskriva eller måla upp något. Dessutom finns det ofta regler och förhållningar som poeten har satt upp för att håller textmassan kort. Att beskriva något precist är en utmaning om det ska rimma, innehålla ett visst antal stavelser eller versrader. Man kan välja att skriva längre dikter i förhoppning om att de ska kunna rymma mer som läsaren ska kunna tolka in i dikten eller så låter man en kort text lämnas för en vidare tolkning.

Hur precis kan man vara? Är det ens viktigt att vara det? Ibland kan en dikt som kan tolkas på flera vis vara just det som man är ute efter när man skrivit den.

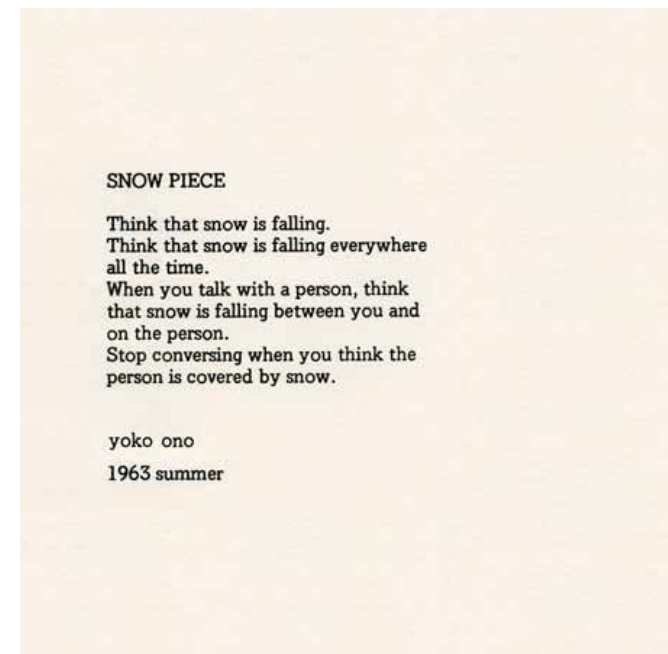
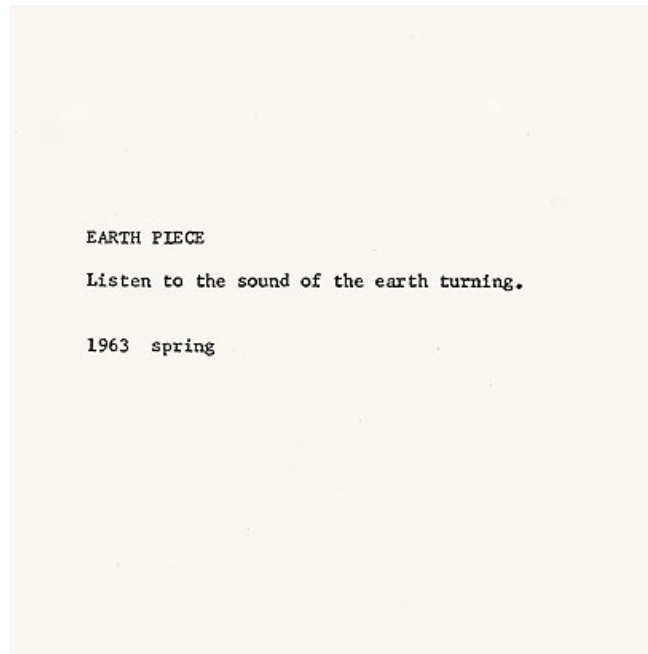
Den första dikten jag kom att tänka på i början av detta arbetet var Nils Ferlins dikt Lugnt. En dikt som innehåller mycket av det jag kan uppskatta i poesi. Han har målat upp en klar bild som är lätt att applicera på egna erfarenheter och saker man själv upplevt. Den är relativt kort och ger mig en bild av vem som skrev den.

Lugnt

Nu ljuder i huset – en vinterdag,
en snickares kloka hammarslag.
Jag sitter och lyssnar och tänker så:
Det är buller men inte buller ändå.
Det är någonting vekt, någonting tryggt
i allt som är obestämt och förryckt.
Lugnt ljuder i huset en vinterdag
en snickares kloka hammarslag.

Nils Ferlin

En annan anledning till att jag tycker att poesin och den korta texten är intressanta grundar sig i min fascination av en kultur som växte fram vid sidan utav mitt gamla favoritband Beatles. En kultur som olika Fluxus-konstnären yttrade. Yoko Ono gav 1964 ut boken Grapefruit som anses som ett tidigt exempel utav konceptkonst. Boken innehåller istället för de traditionella bilderna på konstnärens verk en serie anvisningar eller instruktioner för hur man skapar egna konstverk.

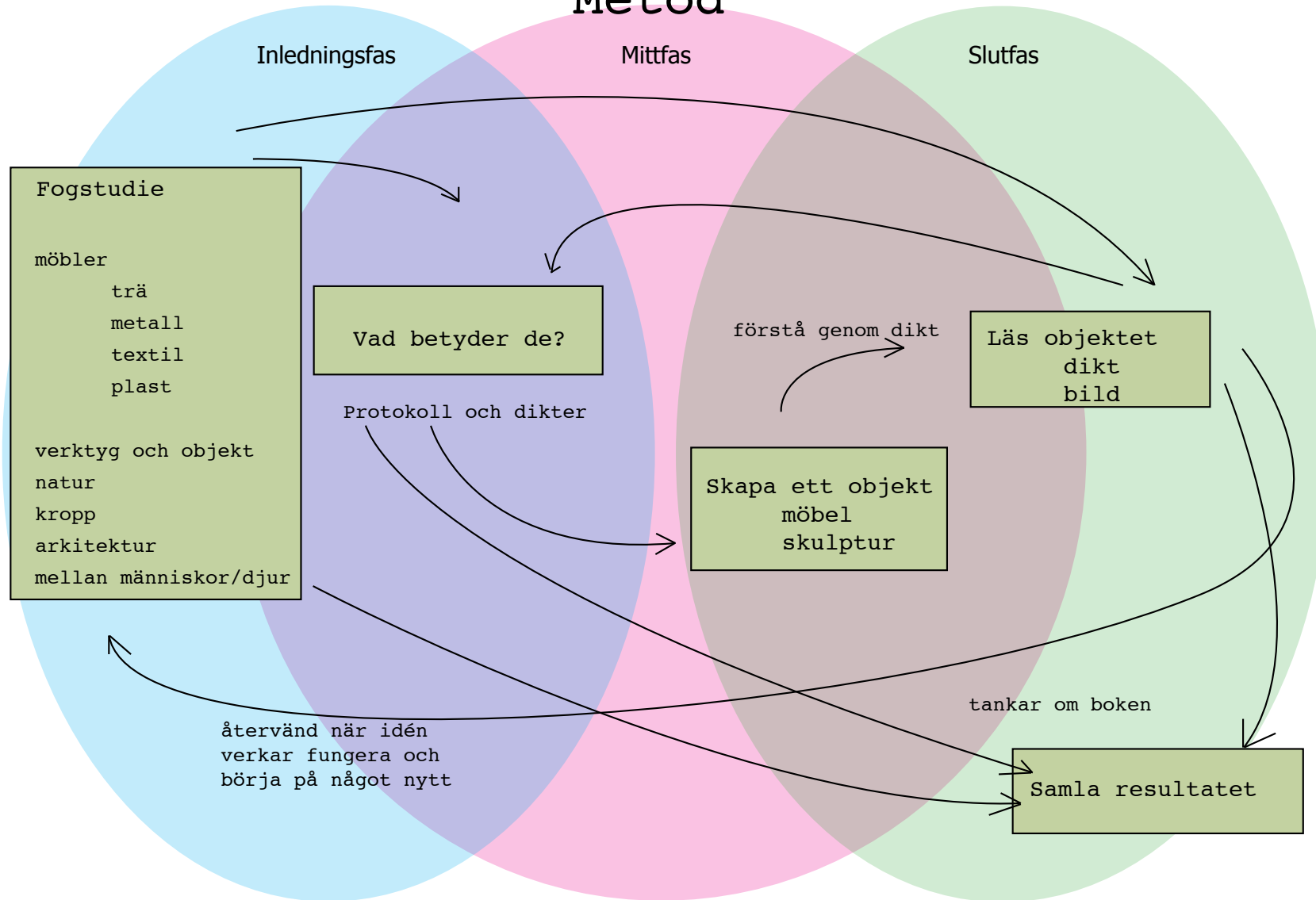
Om jag ska dra några paralleller till möbelvärlden som jag känner är det som när Enzo Mari gav ut Autoprogettazione där vem som helst inbjuds att montera ihop designade möbler till ett billigt pris. I boken får läsaren beskrivningar och ritningar till hur man ska kunna montera samman dessa möbler av virke som är lätt att införskaffa med metoder som alla kan lära sig. Detta har i sin tur kopplingar till de beskrivningar man idag får med sina IKEA-möbler som men illustrativa teckningar visar hur tillverkaren har tänkt att slutkunden ska montera samman möblerna.

Fog -

		Tilldelat nummer:
		Antal delar:
		Karaktärsdrag:
	bild	Egenskaper:
		Nackdelar:
		Övrigt:

Metod

Protokollen

Provinssnickarens poesi

Inledning

”Inte ska vår vackra värld, rasa samman lilla Gerd, för en vattenpump det måste du förstå!” – Galenskaparna och After Shave, ”Det är vattenpumpen, Gerd”, från tv-serien ”Macken”, 1986.

Vad är det som fogar oss ihop? Frågan är intressant, mer relevant än någonsin. Svaret är något oroande, för fogarna tycks svagare för var dag.

På ett samhälleligt plan har sömmarna brustit sedan länge. Mobiltelefoner, Twitter, Facebook och internet är bara några exempel på tekniska framsteg som gjort det enklare att få kontakt och smälta samman med resten av världen. Samtidigt är segregationen, på ett lokalt plan, större än på länge.

”Längst bort på linjen står komplexen i grå betong. Där ingen arkitekt vill se sina ungar växa upp / Vi bygger broar till kontinenten, men här finns stadsdelar som aldrig möts.” – Florence Valentin, ”Mellan krigen”, 2009.

Svenska ministrar pratar om blont hår och blåa ögon i ett förvirrat och osmakligt försök att hitta någon form av minsta gemensamma nämnare för vem som är välkommen i 2013 års Sverige, samtidigt som polisen sorterar bort människor från städernas gator, baserat på just utseende.

Men nog måste det som knyter oss samman sitta djupare än så?

Kanske måste vi söka efter fogarna på ett personligt plan, för att hitta något bestående. Något så fysiskt som en förlovningsring kan knappast foga två människor tillsammans längre. Detsamma kan sägas om löften vi ger varandra, hur viktiga de än är. De är helt enkelt för lätta att bryta. De starkaste banden är i stället de som vilar på sådant som vi verkligen tror på.

Vad jag försöker säga är, att undersöka och arbeta med just fogar måste vara det bland det klokaste som finns att ägna sig åt i dag. Vi måste nämligen anstränga oss för att hitta det som är tillräckligt starkt och beständigt, men samtidigt flexibelt och anpassningsbart nog, för att utstå tidens alla yttre påfrestningar och inre slitningar.

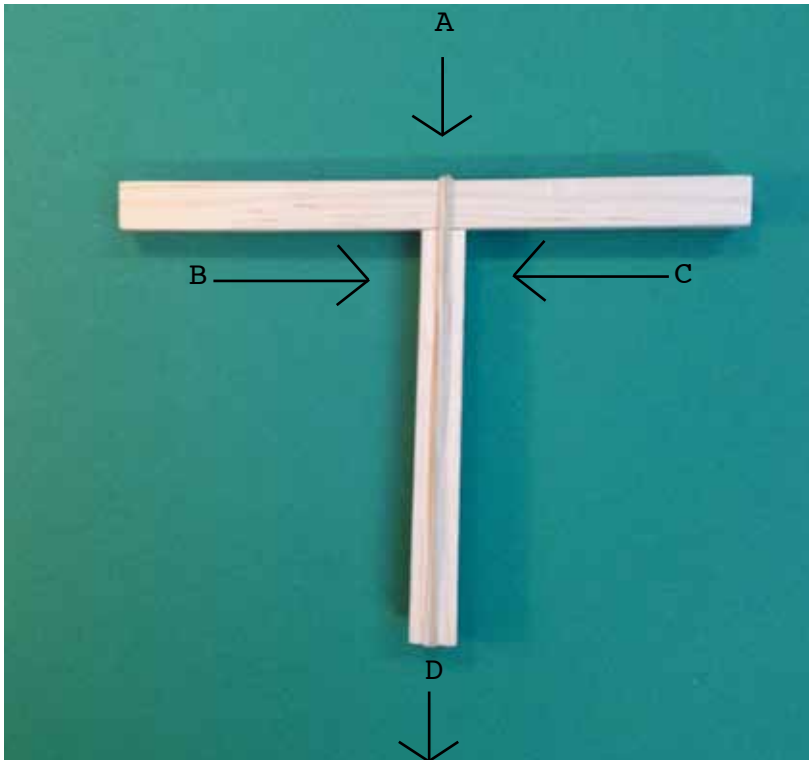
I fallet med Gustav Person, möbelsnickare, konstnär, humorist och god vän, är jag rätt klar över vad som utgör fogarna mellan oss. Kärleken till öl, brittisk popmusik och, under perioder, svensk fars och revykomik. För hur tramsigt det än kan vara, så är det kanske just här någonstans som de starkaste fogarna finns omskrivna:

”Roy och Roger har en dröm, ett hopp, ett liv, en mack tillsammans.” – Galenskaparna och After Shave, ”Macken”, 1986.

– Aron Andersson, prylexpert i Metro, april, 2013.

Fog - Gummibandsfog

Tilldelat nummer: 01

Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En del har en tapp i änden och en har ett tapphål mitt på. Dessa delar säkras på plats med hjälp utav ett gummiband.

Egenskaper: En variant på en klassisk fog. Kan med fördel belastas i riktning A, B, C

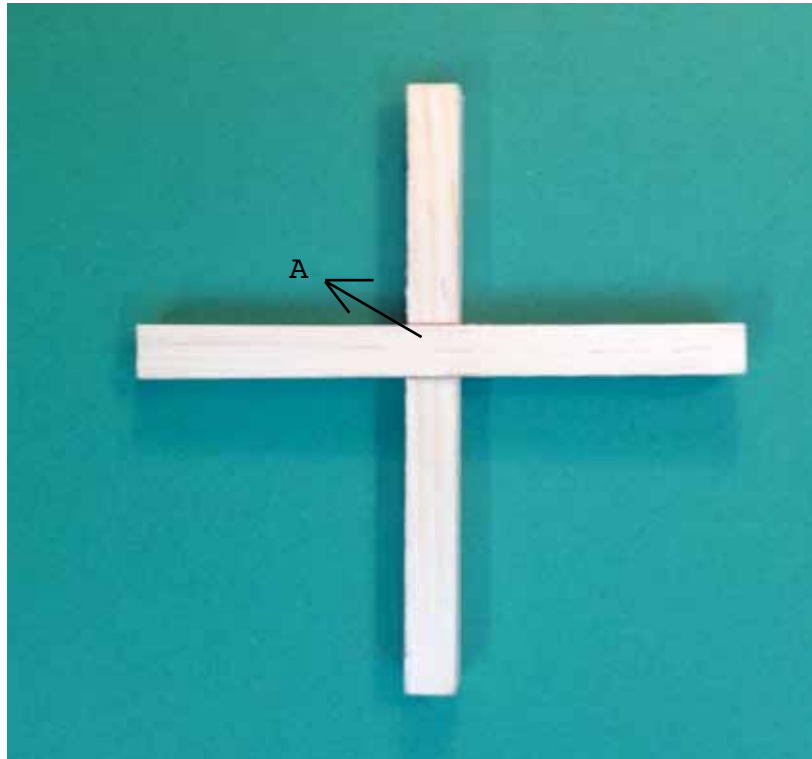
Nackdelar: Tål dragspänningar (riktning D) i relation med hur starkt gummibandet är.
Gummi torkar med tiden.

Övrigt: Ni passar ihop men lossar rätt snart
Statiskt, elastiskt i kombination
varv på varv det spänner så rart.
tills allting brister och tappar funktion.

De var gjorda för varandra
men det fattades nått
en tillfällig lösning
till permanent övergått

Fog - Halvt i halvt

Tilldelat nummer: 02

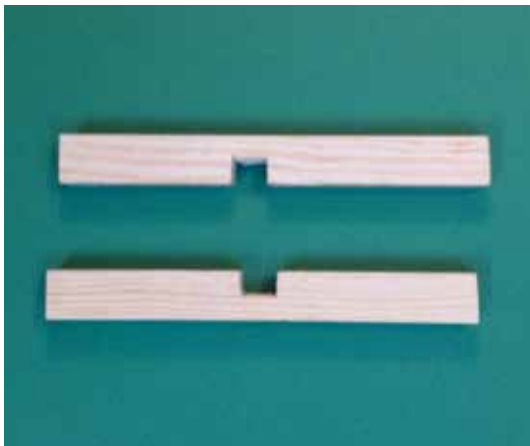
Antal delar: 2

Karaktärsdrag: Fogen består utav två urtag i bitarnas halva tjocklek som sedan enkelt kan sättas samman.

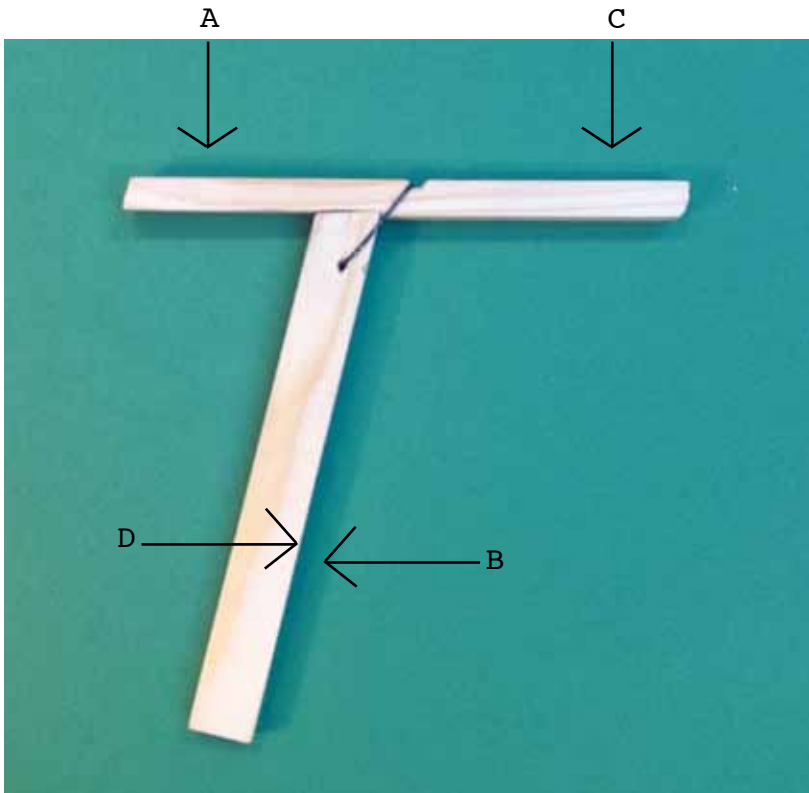
Egenskaper: Då bitarna får stöd i många riktningar går det att belasta fogen i nästan alla riktningar.

Nackdelar: Inget låser fogen i riktning A, motsatta rikningen som man monterar ihop fogen.

Övrigt: Visst är vi lika
Långa och smala men ändå rätt små
två inte unika
Det som vi saknar får ihop oss ändå

Fog - Limknektsslåsning

Tilldelat nummer: 03

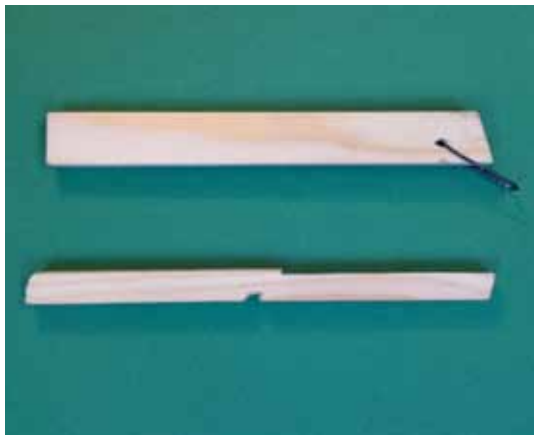
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En fog inspirerad av funktionen hos ett verktyg. I en bit sitter en metallåsning som passas in i ett urtag i andra biten som har en klack vilket ger stöd åt första biten.

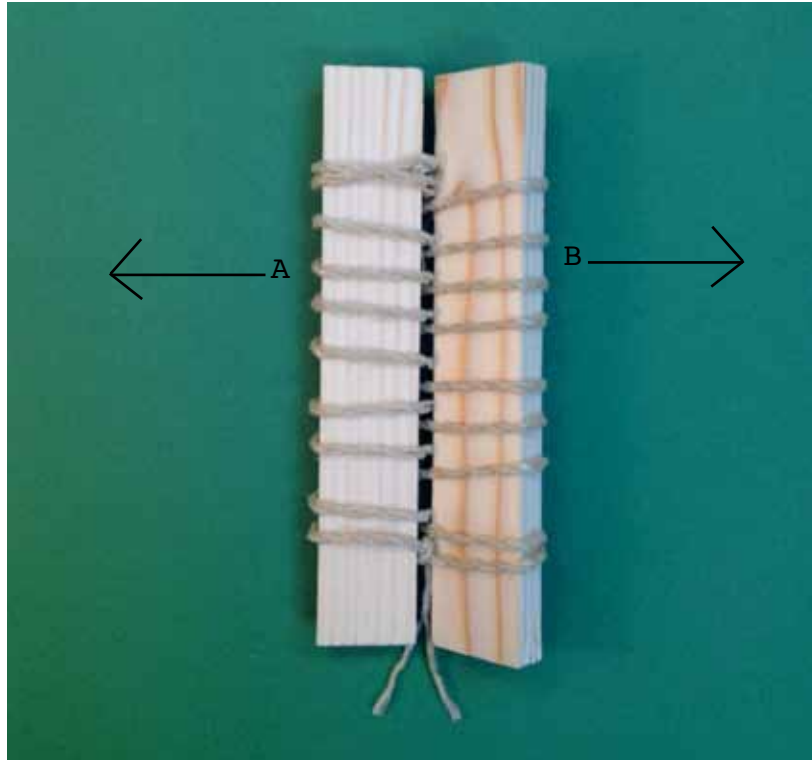
Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B och beroende på metallåset även i sidled om A B också är belastade.

Nackdelar: Belastas fogen i riktning C, D viks bitarna ihop. Behöver fler låspunkter om den ska fungera optimalt i en konstruktion.

Övrigt: De som är slappa och lösa isär spänner och spjärnar när samman vi är För att kunna stanna såhär Du måste spänna och jag vara tvär

Fog - Gångjärns-snörrning

Tilldelat nummer:04

Antal delar: 3

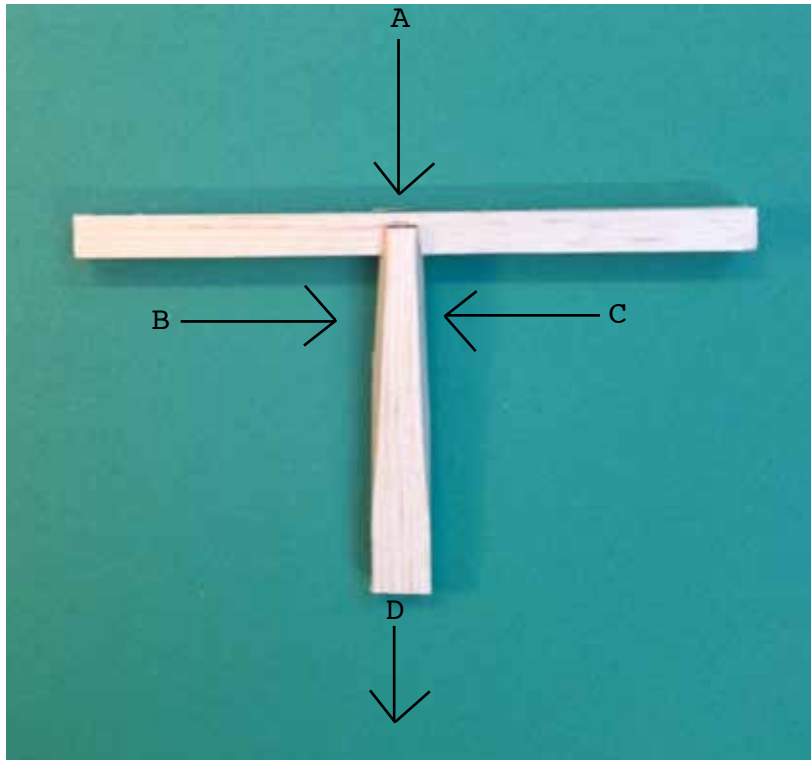
Karaktärsdrag: Fogen tar lite tid att få på plats. Har egenskapen att man kan snurra bitarna mer än ett varv mot varandra.

Egenskaper: Bra stöd vid dragning riktning A, B. Bitarna är rörliga trots sammanfogning.

Nackdelar: Fogen har inget låst läge och bör bara användas där rörligheten är nödvändig.

Övrigt: Surra surra innehåll
Snurra snurra, byta håll
Varför surra för att snurra?
snurrandet ger innehåll

Fog - Gradkil

Tilldelat nummer: 05

Antal delar: 2

Karaktärsdrag: Änden på en bit är formad med både gradning och i kilform vilket låser fogen i innersta läget.

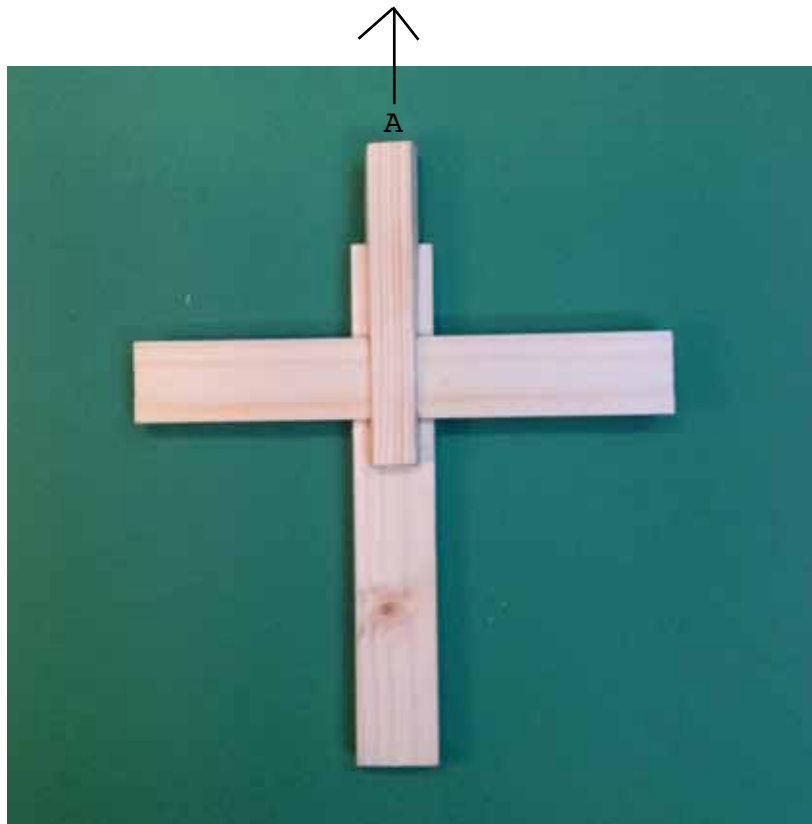
Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B, C

Nackdelar: Kan enkelt lossas i riktning D

Övrigt: Så mycket jobb för bara så lite men ändå så räcker nog det För att du är skapt med vinkel fast rak låst till att va rätt upp och ner

Fog - Gradlås

Tilldelat nummer: 06

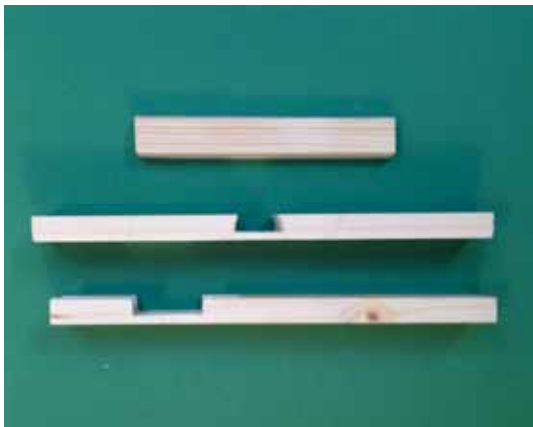
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En låsning som består utav en fals och en gradning. Själva gradningen fixerar bitarna i rätt läge.

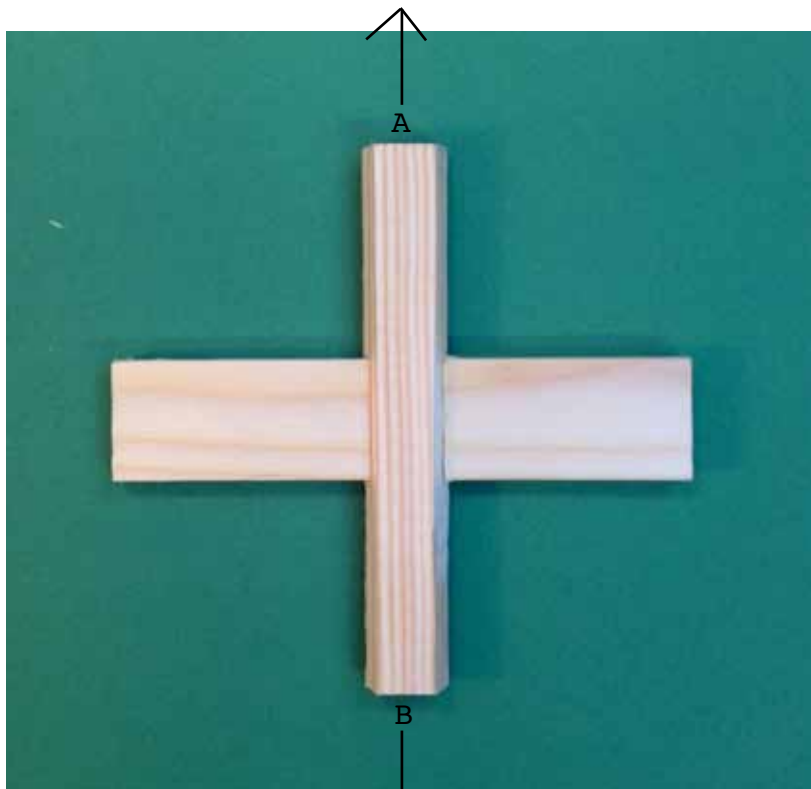
Egenskaper: Bra stöd i alla riktningar.

Nackdelar: Kan lösas upp om den gradade biten skjuts i riktning A. Relativt komplicerad att tillverka.

Övrigt: Som ett puzzel sitter vi samman som ett puzzel går vi isär formade att passa varandra rak i rak och låst med tvär

Fog - Gradning

Tilldelat nummer:07

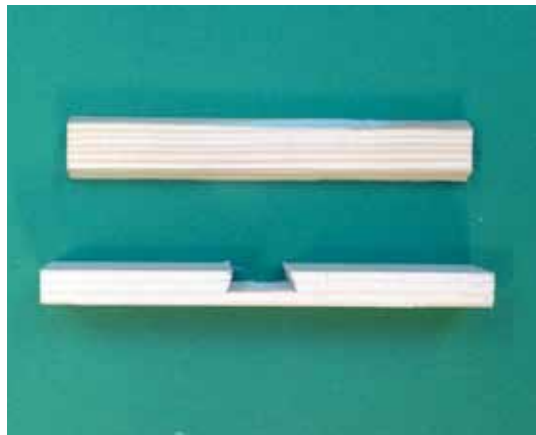
Antal delar: 2

Karaktärsdrag: En av bitarna är helt formade i vinkel och skjuts in i ett gradat snitt i den andra delen.

Egenskaper: Bra stöd i de flesta riktningar. Lätt att förstå.

Nackdelar: Saknar en fixpunkt i riktning A, B och bör inte belastas i dessa riktningar.

Övrigt: Jag är helt formad att passa med dig
Vi glider samman så kvickt
Du säger dock ej var jag ska stanna
Vi delar vår frihet men också en plikt

Fog - Gummibandsfog med fals

Tilldelat nummer: 08

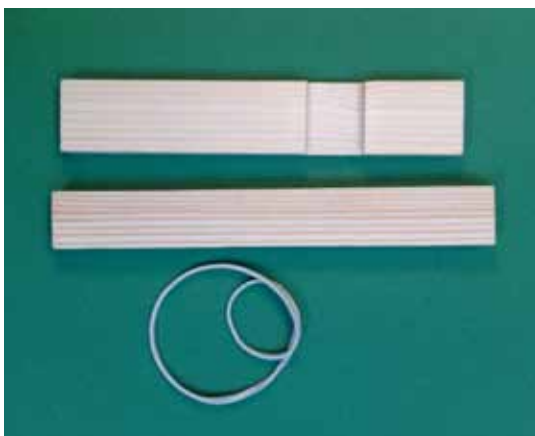
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En bit ligger i en fals och fixas sedan på plats med hjälp utav gummiband.

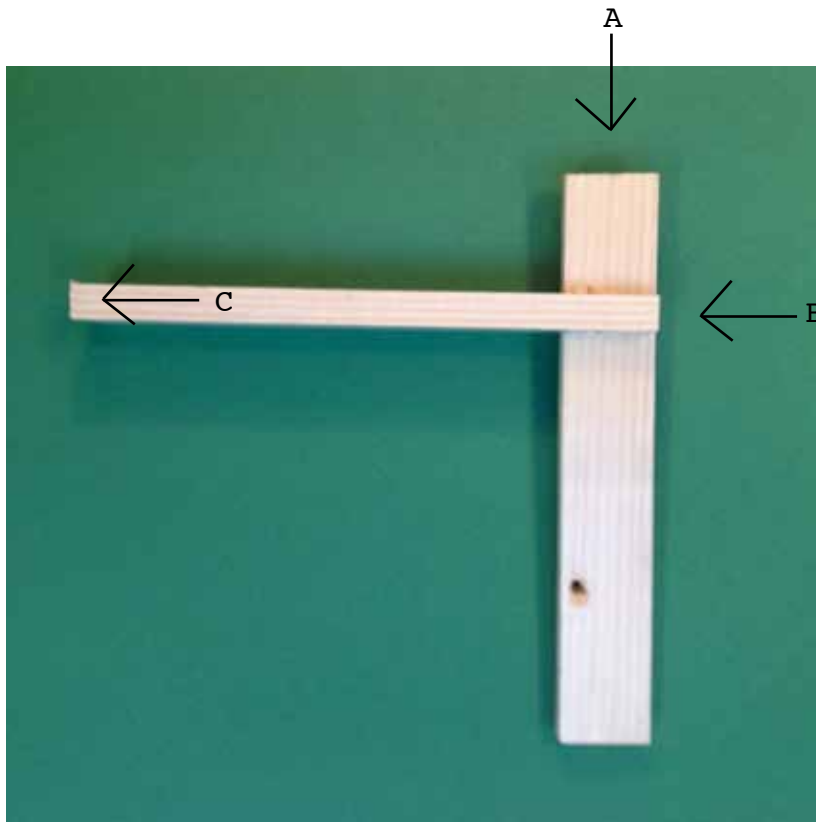
Egenskaper: Bra stöd i alla riktningar.

Nackdelar: Fungerar bara så om det finns plats för att kränga runt gummibanden. Gummi torkar med åldern. Saknar fixpunkt då endast en bit har fals.

Övrigt: Korslagda ligger vi här i varandra Och tänker att så får det bli just tanken om att höra tillsammans med korslagda band blev det vi

Fog - Halvt-i-halvtslits

Tilldelat nummer:09

Antal delar: 2

Karaktärsdrag: Bygger på halvt i halvt-tekniken men placerad nära ett hörn vilket styr utseendet.

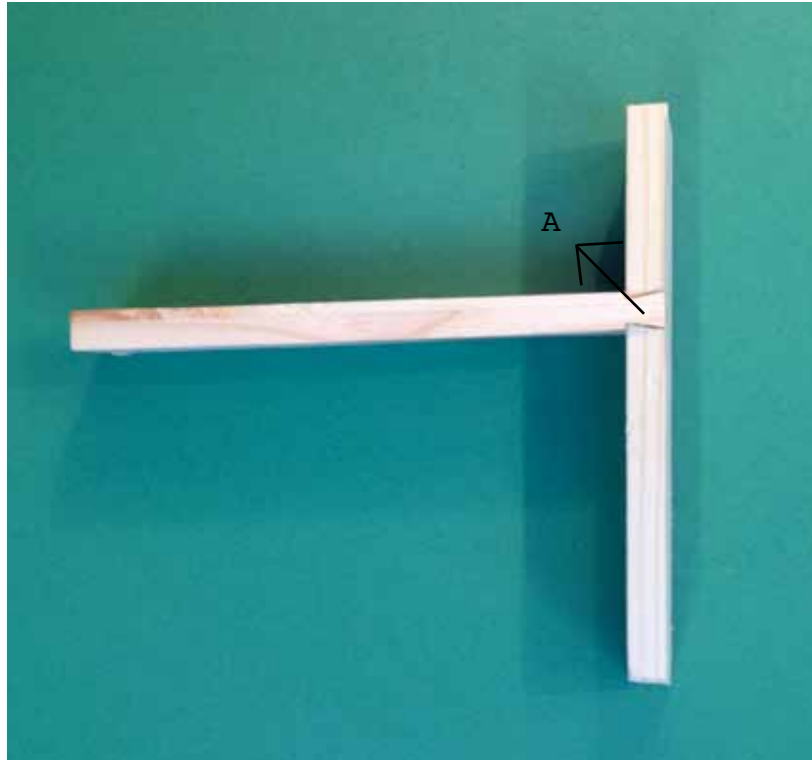
Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B. En lätt och snabbmonterad fog.

Nackdelar: Lossar i riktning C. Har vissa begränsningar då denna fog inte kan vara längst ut i ett hörn.

Övrigt: Gemensamt hos oss är tomrummen som grop tomrummen som här binder oss ihop

Fog - Ingradning

Tilldelat nummer:10

Antal delar: 2

Karaktärsdrag: En bit är delvis gradad och andra halvan fungerar som en stödnacke för att ge stöd vid belastning

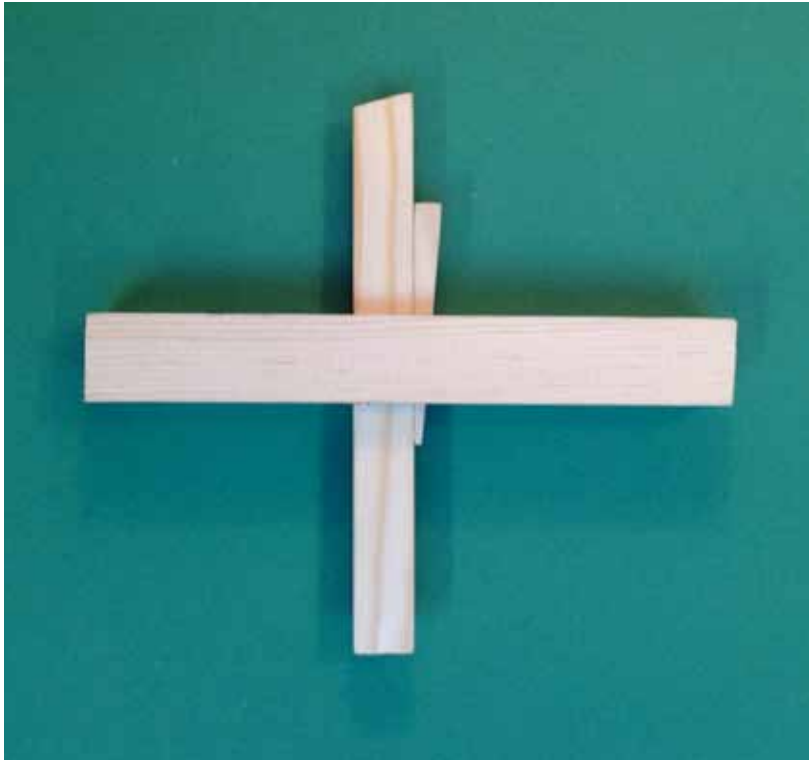
Egenskaper: Bra stöd i de flesta riktningar. Styrnacken ger dessutom bra stöd om fogen snedbelastning.

Nackdelar: Lossar i riktning A. Måste vara precis för att fungera fullt ut.

Övrigt: Det hade inte gått om änden varit rak
En variation och en liten grad
Det går visst då från fram till bak
ett spår från sidan skjut och drag

Fog - Killåsning

Tilldelat nummer: 11

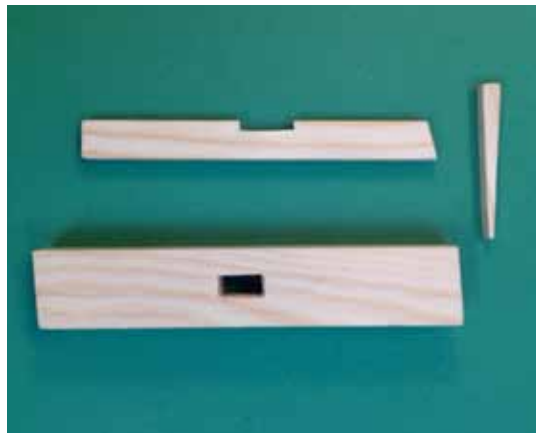
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En falsad bit skjuts in i ett fyrkantigt hål och fixeras på plats med hjälp utav en kil.

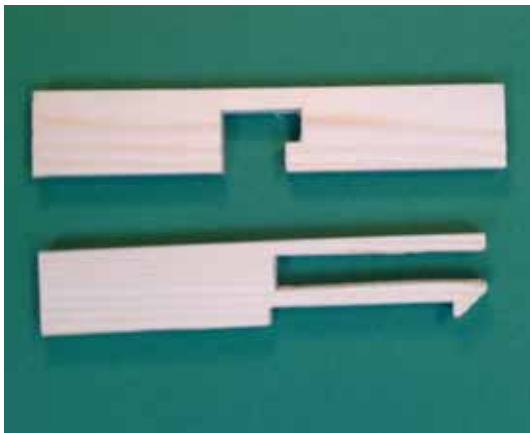
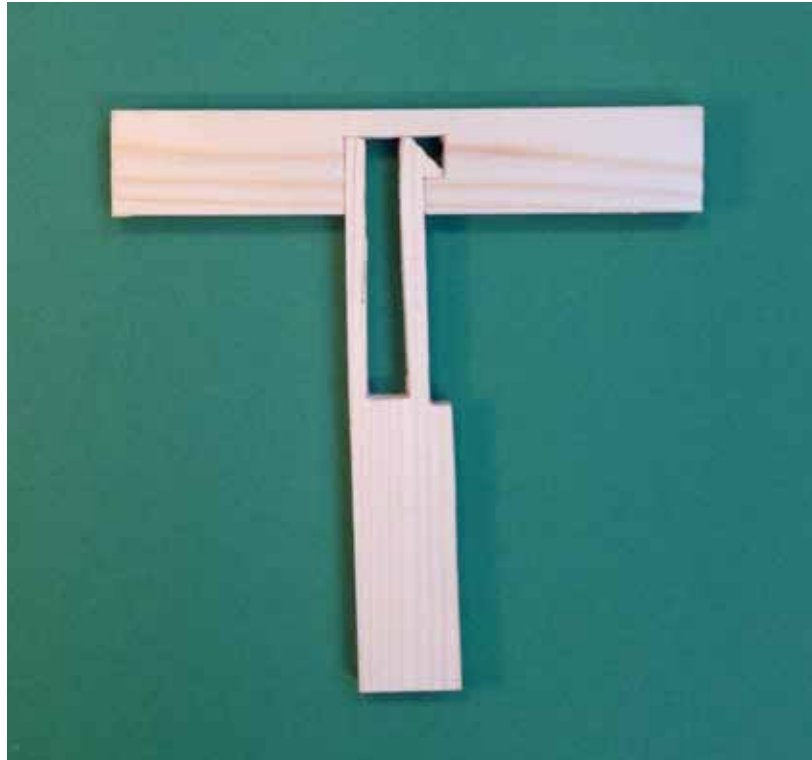
Egenskaper: Bra stöd i alla riktningar. Nästan självklar och enkel fog.

Nackdelar: Upprepar man fogen i t.ex. en möbel får man många kilar.

Övrigt: Stabilitet uppnår man lätt genom att fastna i det du skred
Fastna gör man lätt om hålet är för trångt och baken är för bred

Fog - Knäppe

Tilldelat nummer:12

Antal delar: 2

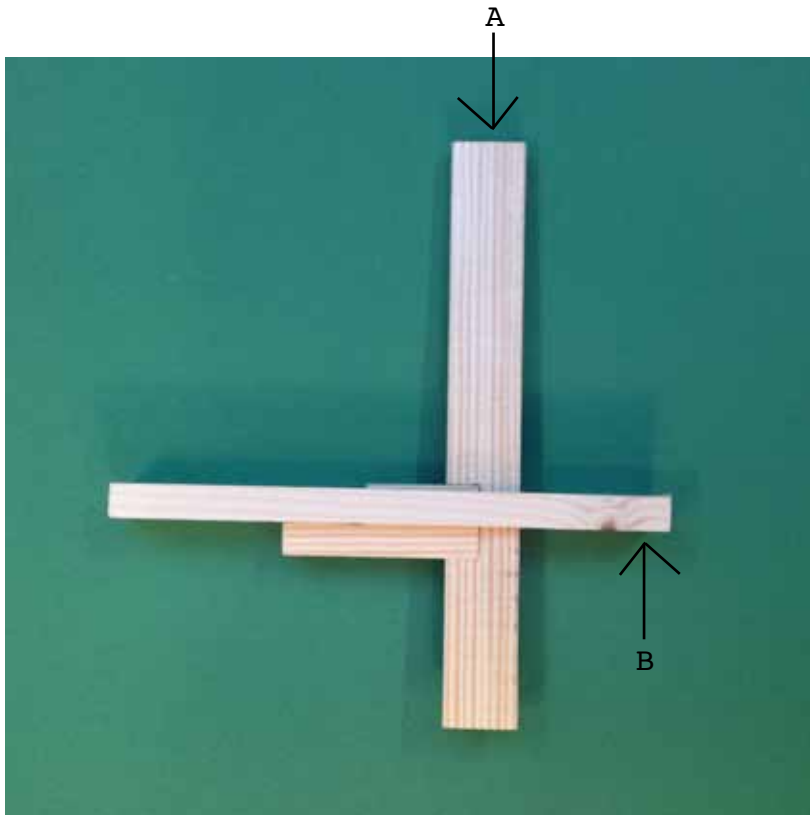
Karaktärsdrag: Fog som bygger på samma teknik som diverse plastspännen. Träts flexibilitet utnyttjas.

Egenskaper: Fog som klarar dragspänning väldigt bra. Ett knäppe fästs i ett passande hål med klack.

Nackdelar: Måste göras med stöd på sidorna för att inte trilla ut. Känslig för vridning.

Övrigt: Det är rätt så enkelt det är bara klick sen krokade samman vi är Att dela är värre, det vi ingick En får böja sig själv för att skiljas isär

Fog - Marushkafog

Tilldelat nummer: 13

Antal delar: 3

Karaktärsdrag: Tre bitar puzzlas på plats i rätt ordning och blir en fog som klara belastning i vissa riktningar.

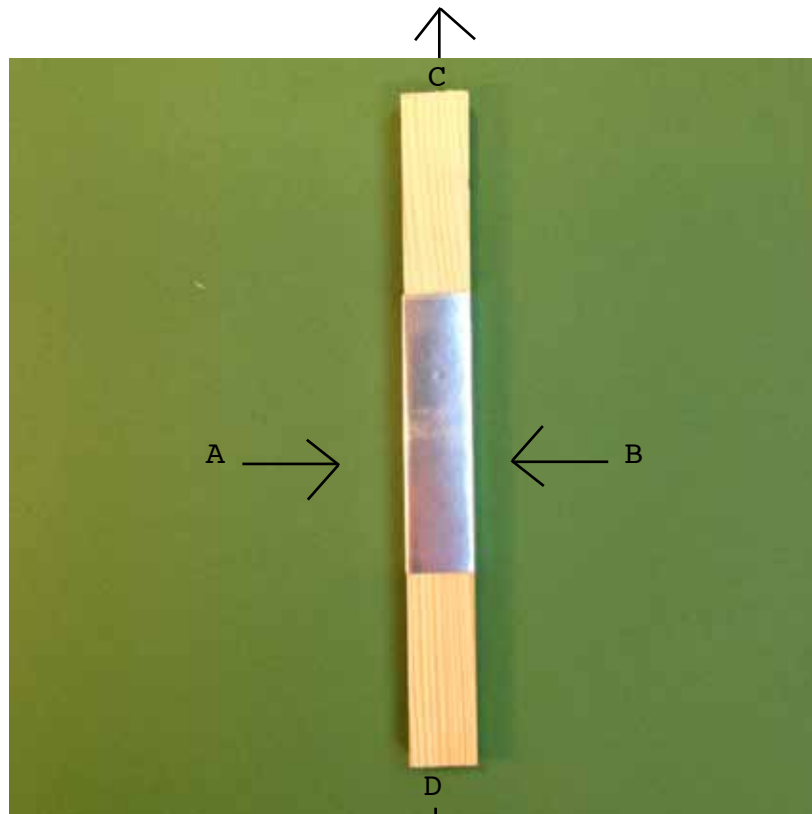
Egenskaper: Kan vara en användbara fog om den kombineras med andra fogar. Fogen låser i flera steg.

Nackdelar: Kan tyckas vara onödigt komplicerad att montera ihop. Lossas i riktning A. Fogen klarar inte av snedbelastning i riktning B.

Övrigt: För att fylla ut något stort måste fler hjälpa till
Med olika längd och olika form
Först då kan vi fylla ut något stort där vi får en funktion och en roll

Fog - Metallsko

Tilldelat nummer:14

Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En fog som förbinder två delar i samma riktning. Inspirerad av byggbeslag.

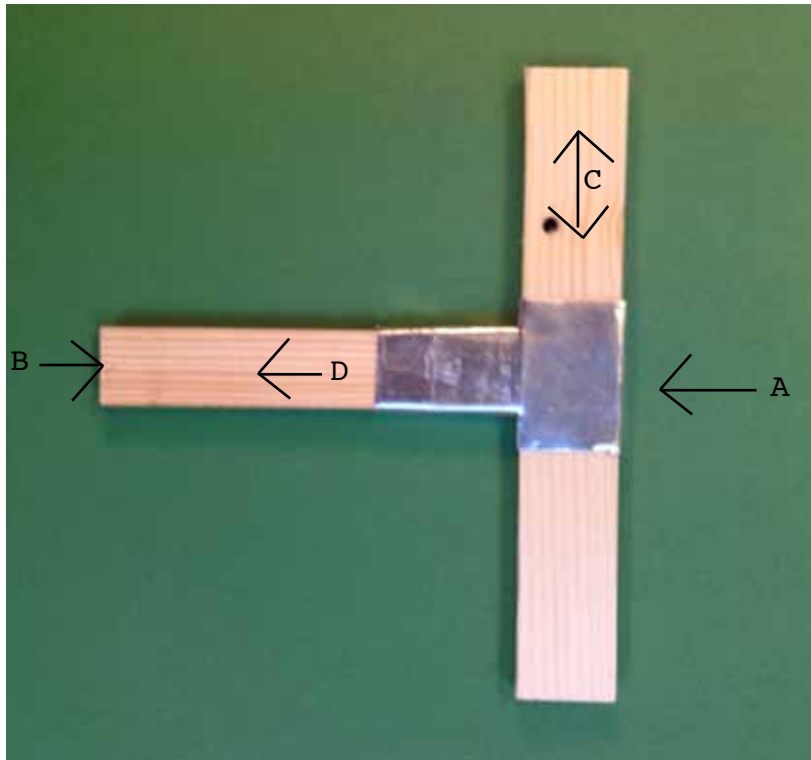
Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B. Fungerar som en skarvfog.

Nackdelar: Belastas fogen i riktning C, D lossar bitarna. Behöver fler låspunkter om den ska fungera optimalt i en konstruktion.

Övrigt: För att skarva ihop två lika bitar behövs något annat som styr Något som sluter och gör er till ett En bit med ett hål just för er

Fog - Metallvinkelsko

Tilldelat nummer: 15

Antal delar: 3

Karaktärsdrag: Samma som metallskofogen fast i vinkel.

Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B och beroende på metallåset även i sidled om A B också är belastade.

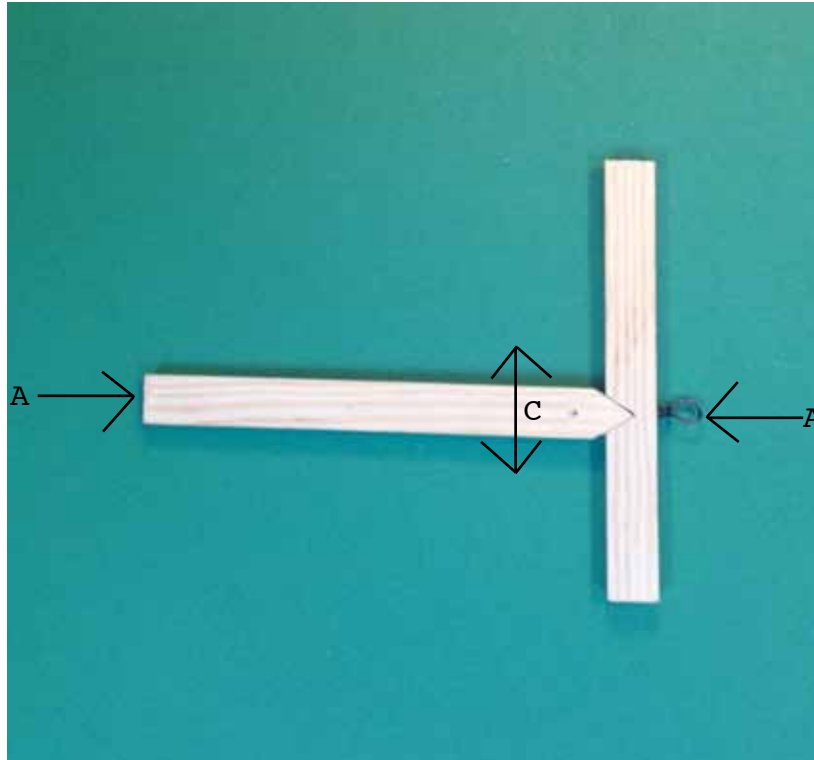
Nackdelar: Belastas fogen i riktning C, D demonteras bitarna. Behöver fler låspunkter om den ska fungera optimalt i en konstruktion.

Övrigt: Det är fast och bestämt
en sko av metall
inget kan den rubba
Men utan lås och utan klo
delar man lätt denna klubba

Fog - Skruvlås

Tilldelat nummer:16

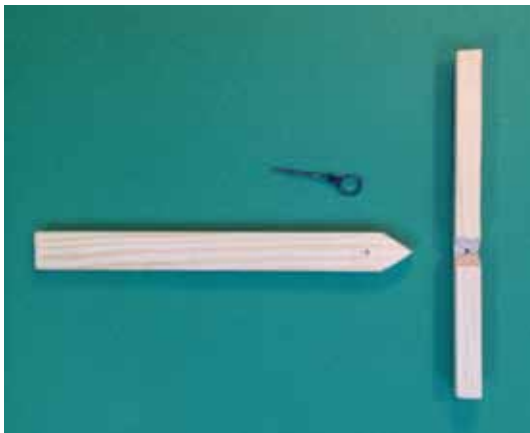
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En fog som skruvas på plats. Den kilformade spetsen och utsåget ger ett visst stöd.

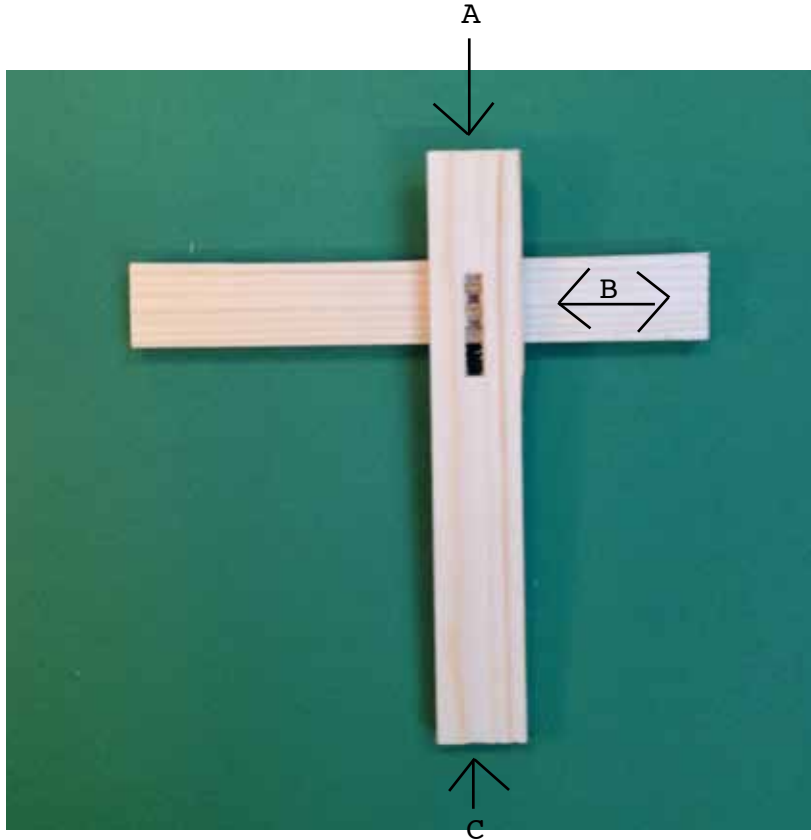
Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B och ett visst stöd i riktning C, beroende på skruvens styrka.

Nackdelar: Kan tyckas vara lite onödig och med skruven blir det snabbt många delar om fogen upprepas i en möbel.

Övrigt: Jag skruvar på mig
Fogar mig för att ni inte vill
Jag skruvar mig igenom er
då ni inte har fäste
en fog som inte räcker till

Fog - Nyckelhåslås

Tilldelat nummer:17

Antal delar: 4

Karaktärsdrag: Ett avlångt håll som till hälften är smalare träds över skruvhuvuden och skjuts på plats. Används ofta som upphängning i t.ex. skåp och speglar.

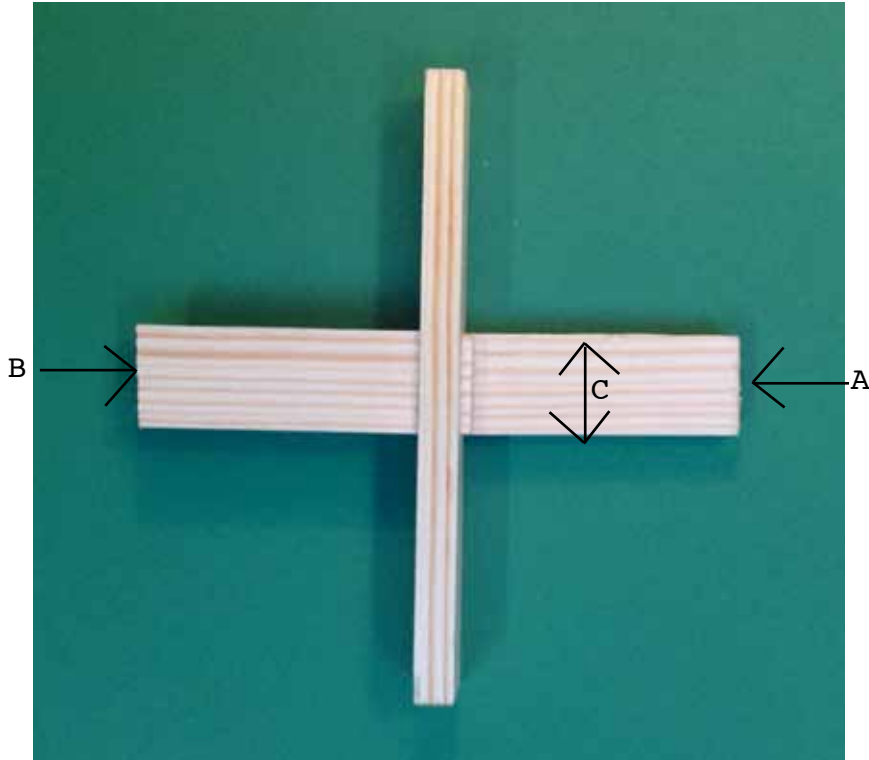
Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B. Fog inspirerad utav så kallade nyckelhålsbeslag.

Nackdelar: Lossas i riktning C. Kräver beräkningar när man gör den. Skruvhuvud måste vara ganska breda och träskåran tillräckligt tjock.

Övrigt: Det hänger på oss hur det hänger
En hänger på en annan
det hänger på att hänga på
att hänga på om det ska gå

Fog - pbp-fog

Tilldelat nummer: 18

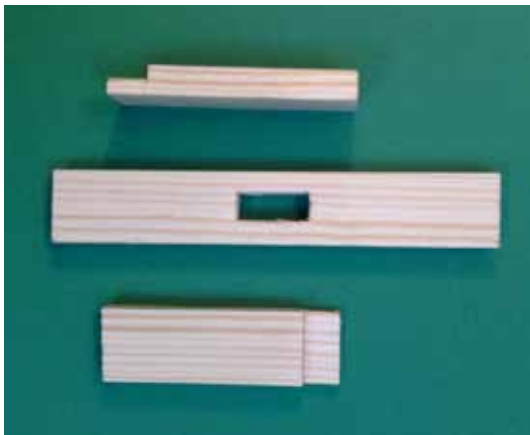
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: En fog använd i en hylla jag gjort innan. Bitar staplas på varandra och låser i ett hål.

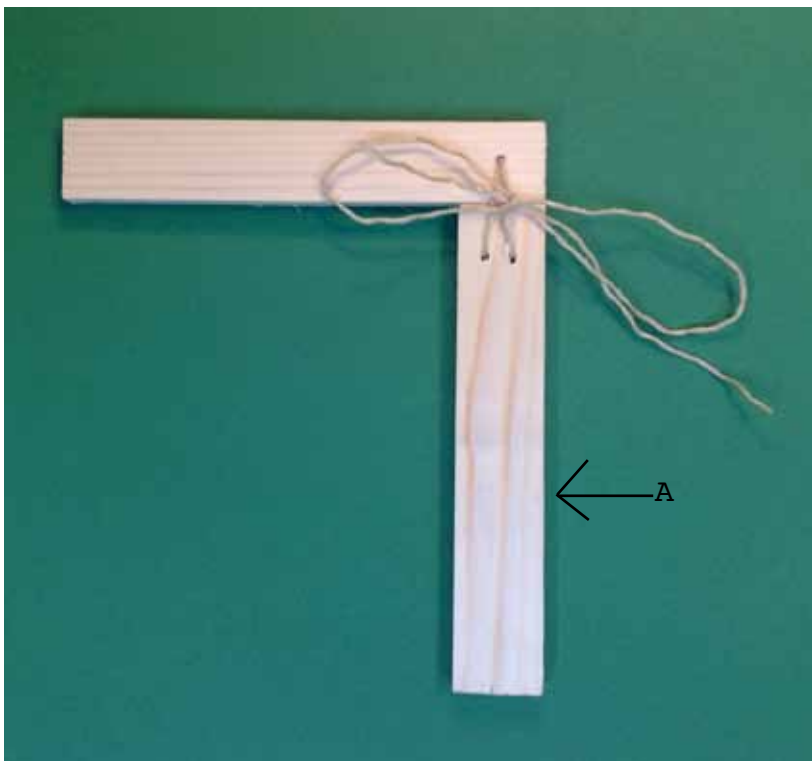
Egenskaper: Bra stöd i riktning A, B och framför allt som kombination.

Nackdelar: Vickar vid beslatning C om inte fogen kompenseras men något som förhindrar det. Lossar i motsatt riktning från A och/eller B.

Övrigt: Vi måste vara två
för att passa i det här
rygg mot rygg vi stå
Du stöttar mig åt ett håll
jag stöttar dig åt ett annat
Tur det är ändå
att vi får vara två

Fog - Rosett

Tilldelat nummer: 19

Antal delar: 3

Karaktärsdrag: Ett snöre förbinder två bitar som har snörhål i sig. Allt låses samman med en rosett

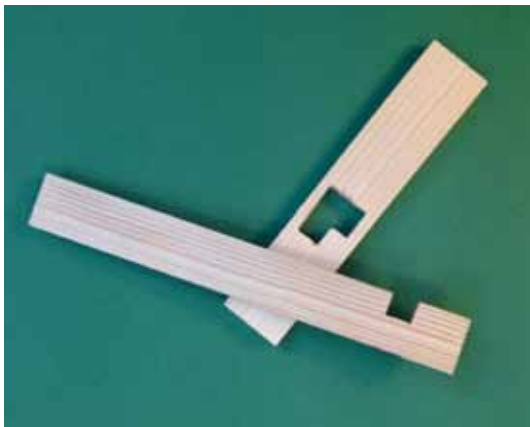
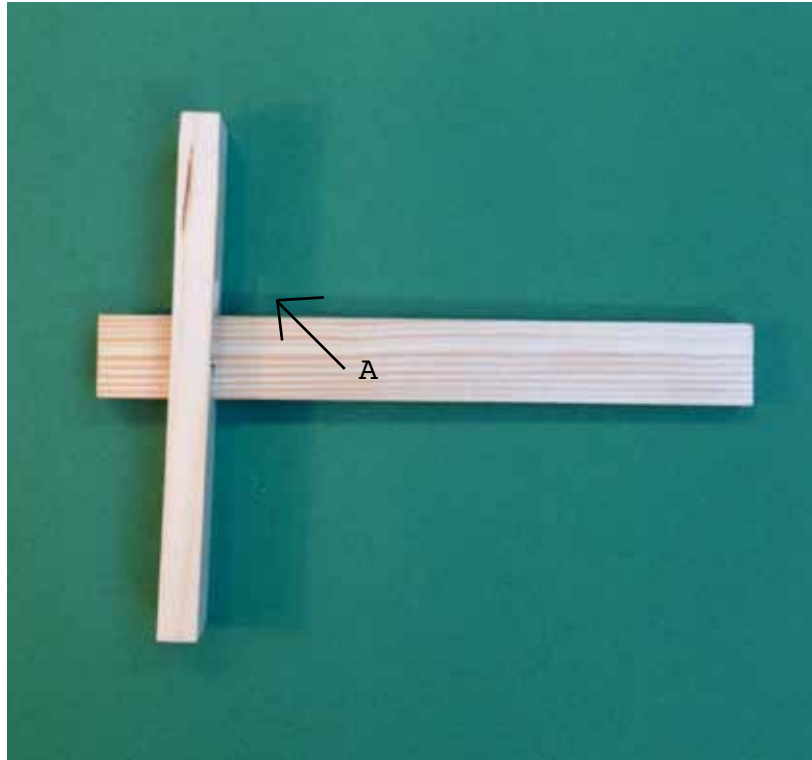
Egenskaper: Bra stöd i nästan alla riktning. Det finns valmöjligheter kring vilken knut man vill fästa fogen med.

Nackdelar: Då det är en rosett i detta fallet klarar den belastning i riktning A dåligt. Svårt att få till en stark fog.

Övrigt: Knyta knut
för lös knut
förlösa knut
förlösande knut
förlöst knut
knyta knut igen

Fog - Skjutlås

Tilldelat nummer: 20

Antal delar: 2

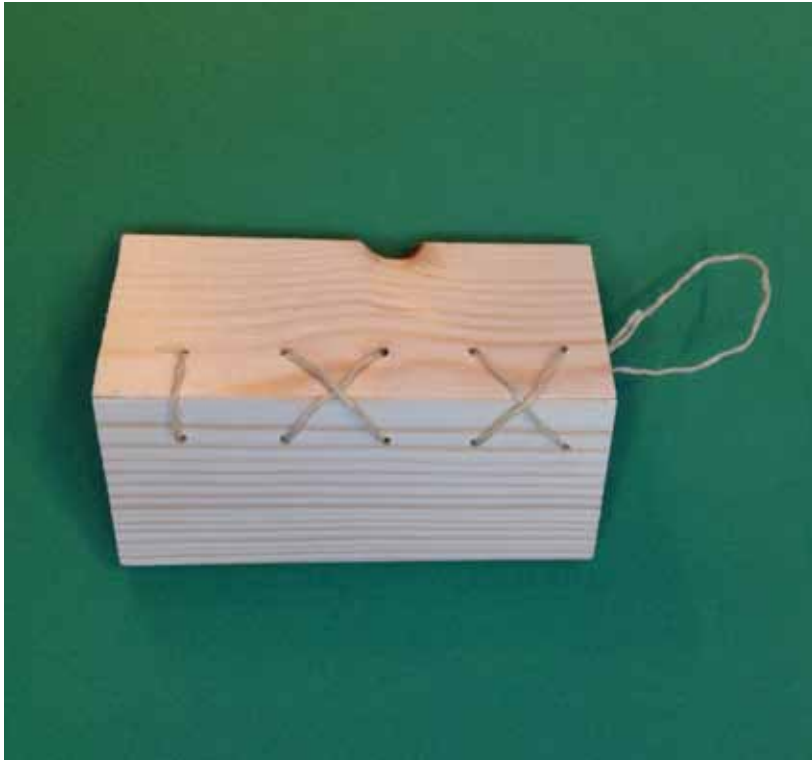
Karaktärsdrag: Fog inspirerad av tredimensionella puzzel. Låsningen sker i två steg.

Egenskaper: Helt godkänt stöd i de flesta rikningarna. Snabb att montera och ta isär.

Nackdelar: Lossar vid belastning i riktning A. Fungerar bäst i kombination med flera knytpunkter i en möbel.

Övrigt: Träd in
tryck ner
dra åt sidan
låst

Fog - Skosnörning

Tilldelat nummer: 21

Antal delar: 3

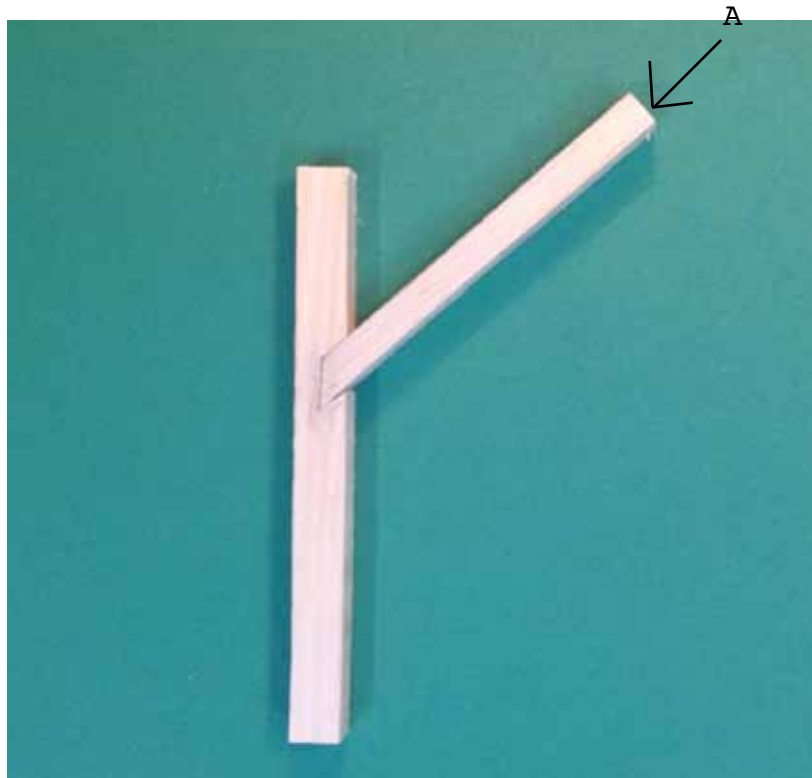
Karaktärsdrag: En fog som är en kopia av skosnörning. Allt fixeras med en rosett.

Egenskaper: Tål belastning i de flesta riktningar. Passar som hörnfog då man slipper utskjutande delar.

Nackdelar: Som sin släkting rosetten delar den svårigheten att få till en bra knut.

Övrigt: Att knyta ett snöre kan tyckas vara lätt. Men en gång var det knepigt, ja svårt. Jag fick kämpa att göra min första rosett. Flera försök tills det blev riktigt hårt.

Fog - Snett utsåg

Tilldelat nummer: 22

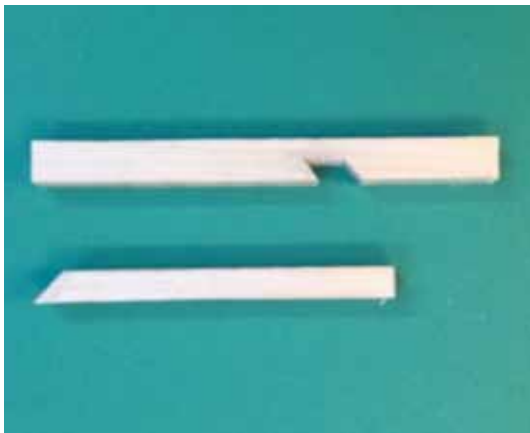
Antal delar: 2

Karaktärsdrag: Ett snett utsåg tillåter en sned-sågad del att placeras tillsammans.

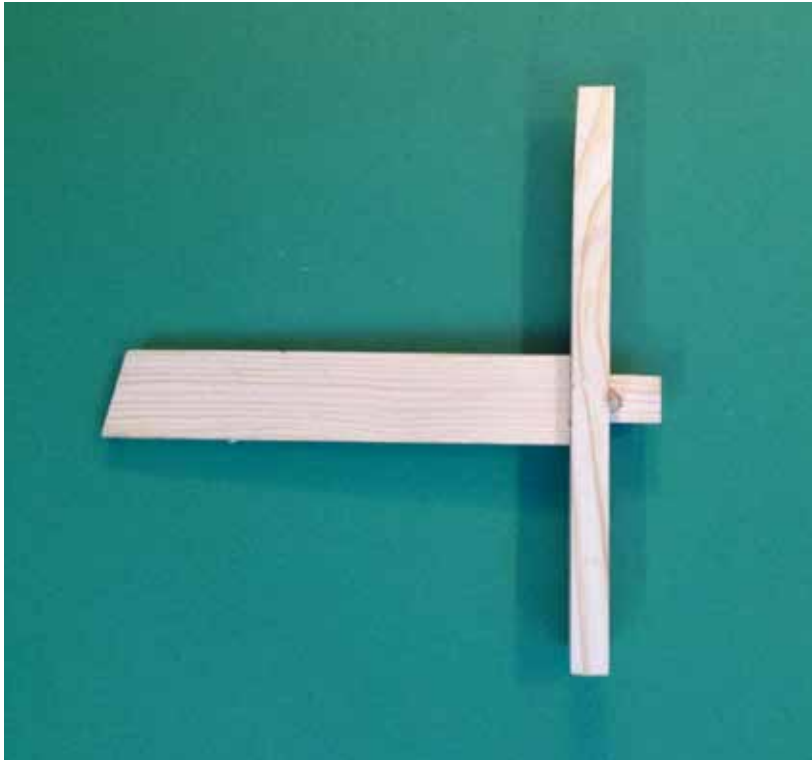
Egenskaper: Bra stöd i riktning A. Fullgod fog som uppstöttning.

Nackdelar: Klarar ingen annan belastning än riktning A. Lossar lätt om den används fel.

Övrigt: Det finns mycket som talar emot dig och bristerna är många. Men om du används rätt är du självklar och stark kanske starkast av de alla

Fog - Genomgående tapp med kil

Tilldelat nummer: 23

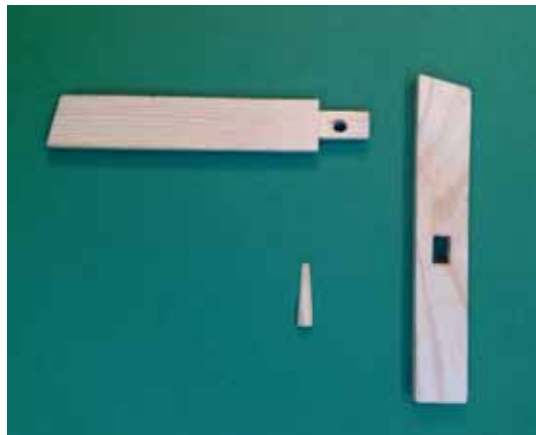
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: Klassisk fog. En tapp går i ett tapphål och väl på plats fixeras delarna med en liten kil.

Egenskaper: Bra stöd i alla riktningar. Lätt att förstå.

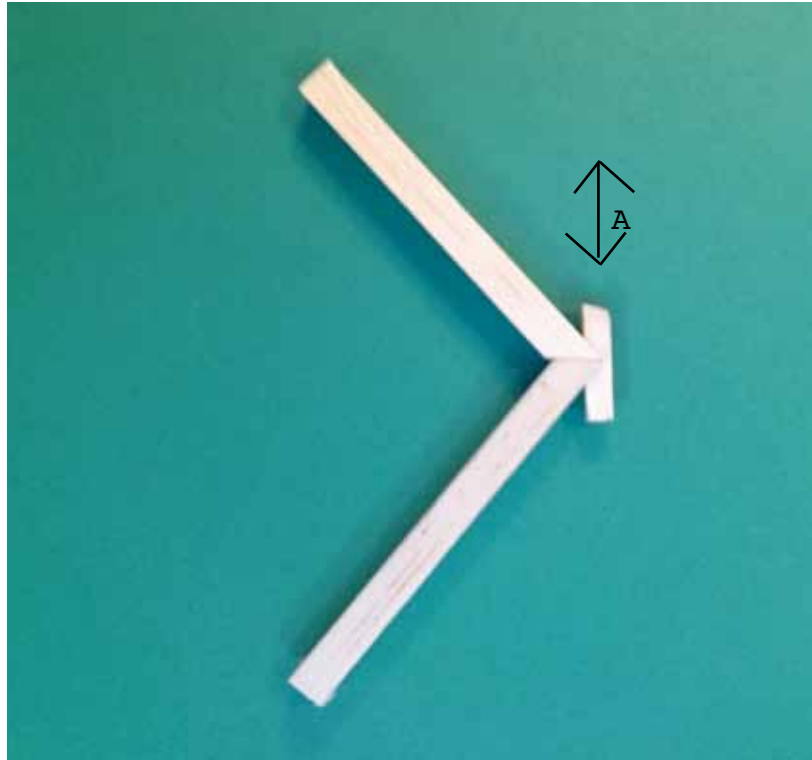
Nackdelar: Killåsningen betyder att det är många små bitar att hålla reda på om fogen upprepas i en möbel.

Övrigt: Vi två passar ihop men för att fastna krävs något mer en liten kil som säger stopp vi släpper inte taget, vi tre

Fog - Tavelramsfog

Tilldelat nummer: 24

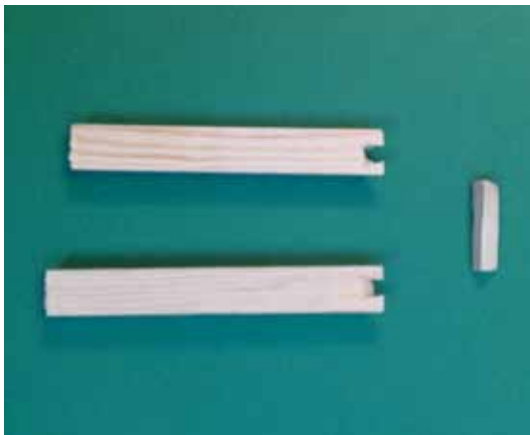
Antal delar: 3

Karaktärsdrag: Två vinklade hörn har gradformade hål som låses samman med en gradad bit.

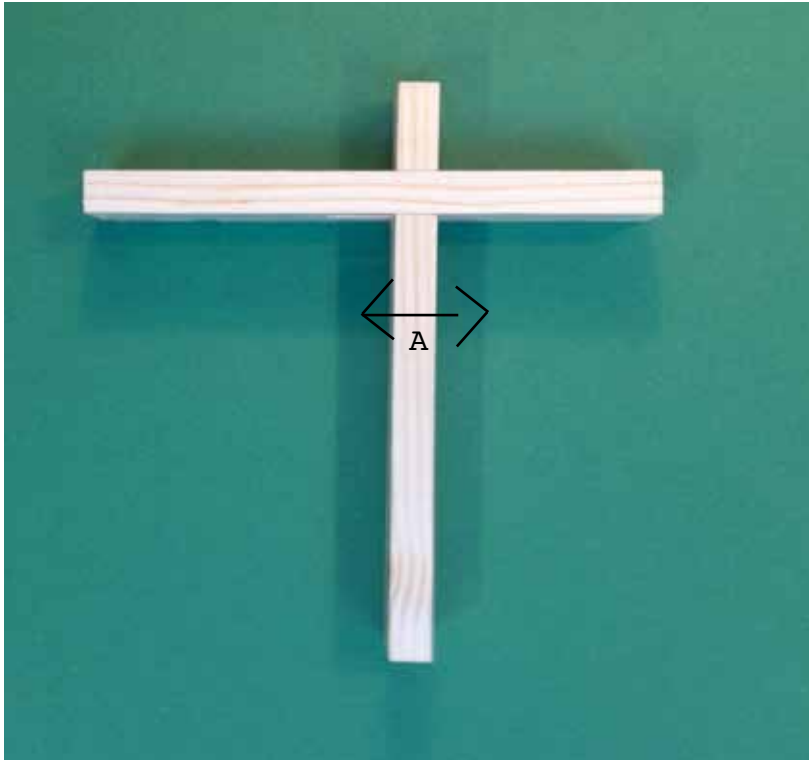
Egenskaper: Bra stödfog i ett större sammanhang med liten belastning.

Nackdelar: Löses upp i riktning A. Hörnen kan spricka om påfrestningarna är för stora.

Övrigt: En liten kil genom spetsen av ett hörn räcker för knyta samman påfresningarna den klarar är små viljan måste finnas för att stanna så

Fog - Vridlåsnig

Tilldelat nummer: 25

Antal delar: 2

Karaktärsdrag: En bit passar i ett hål och låses genom vridning. Vridningen är möjlig då en del har en rundning på sin smalaste del.

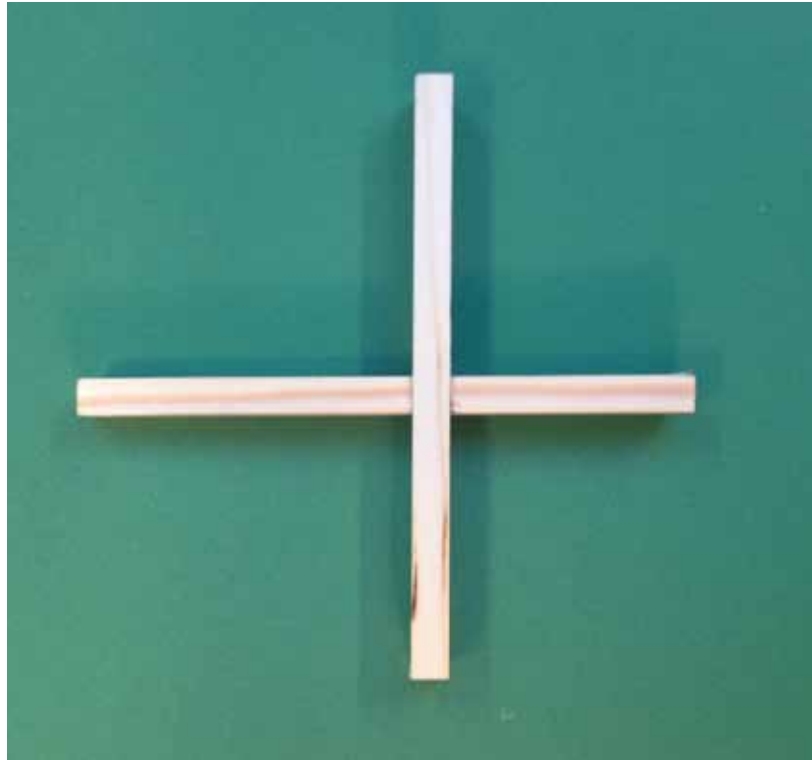
Egenskaper: Snabbmonterad fog. Bra stöd i de flesta riktningarna.

Nackdelar: Lossar lätt och kan glida runt fritt i spåret riktning A. Behöver en form av låsning för att fungera fullt ut.

Övrigt: Nycklar öppnar upp och låser
Nycklar åker in och ut
Nycklar kärver lås att gå i
annars tar ju sagan slut

Fog - Diagonallåsning

Tilldelat nummer: 26

Antal delar: 2

Karaktärsdrag: En del skjuts genom ett vinklat hål. Samma del som skjuts har ett urtag som tillåter att man kan vinkla upp delarna till en rät fog.

Egenskaper: Snabbmonterad fog. Fungerar då belastningen arbetar med låsningen.

Nackdelar: Saknar stöd i många riktningar och kan lätt tas isär.

Övrigt: Om det inte går rakt på sak får man snett försöka Och sträcka på sig rakt När man sig kan kröka

Processen

Provinsnickarens poesi

Gemensamma intressen

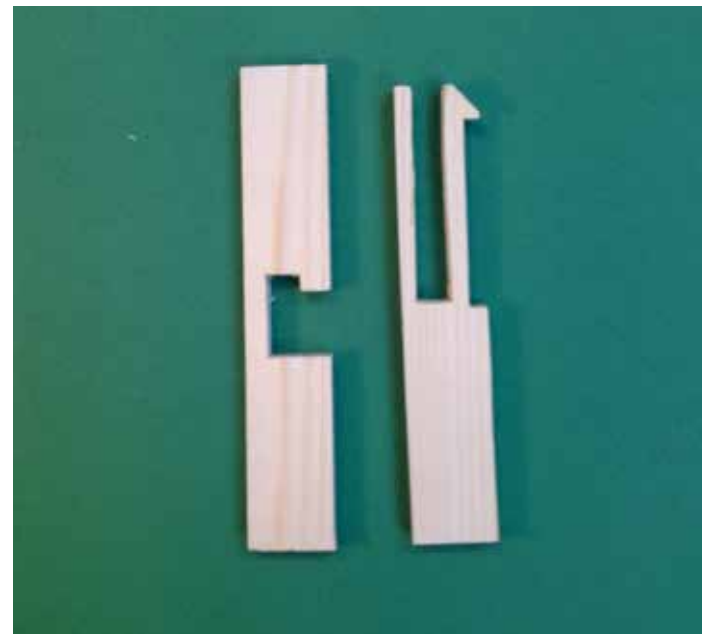
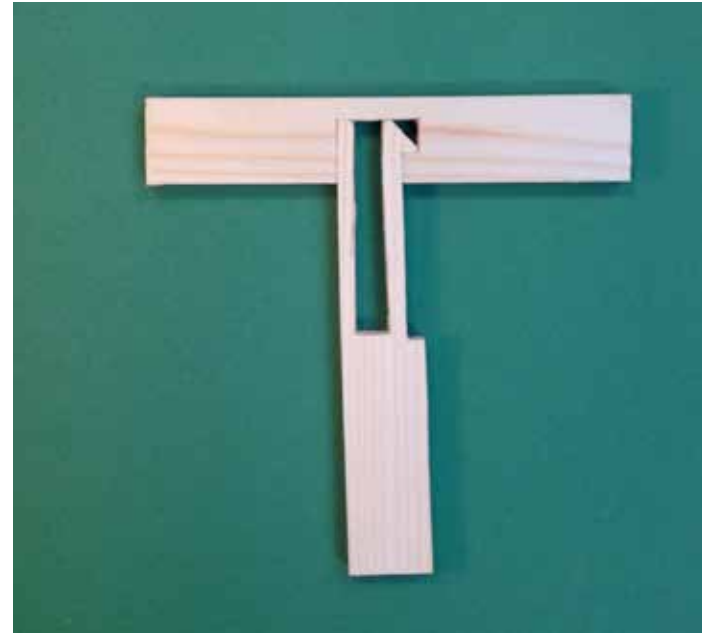
De mest olika saker:
nyckel, pussel, bitar, hål
är sammankopplade
just nu
beroende av olikheterna

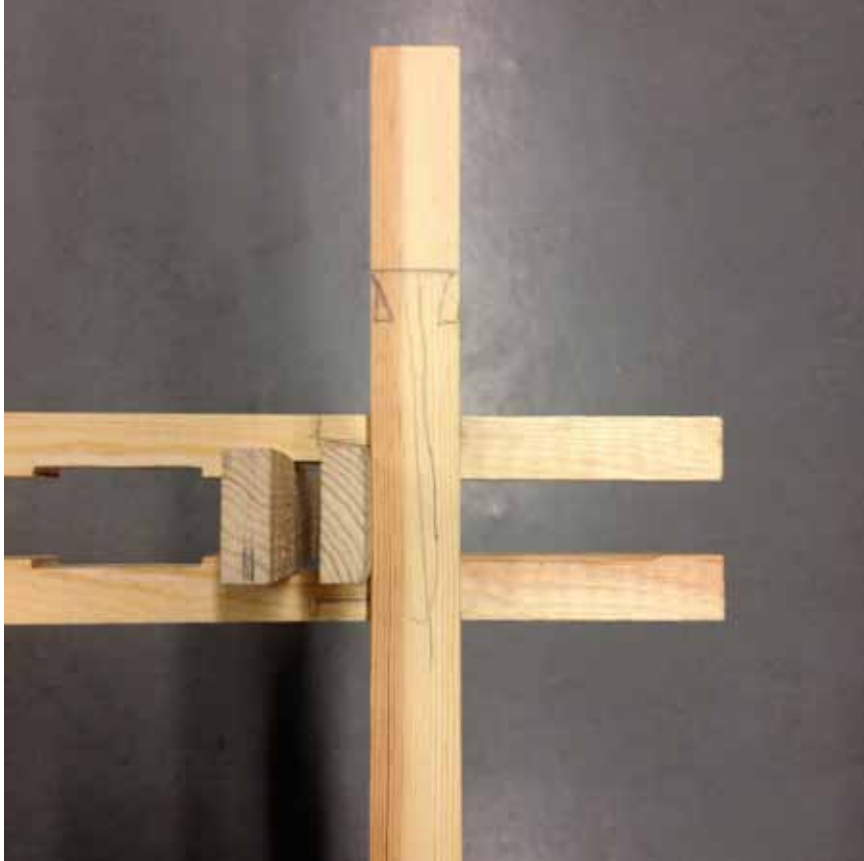

Spänningens försåt

Klädknäppefog

Det är rätt så enkelt det är bara klick
sen krokade samman vi är
Att dela är värre, det vi ingick
En får böja sig själv för att skiljas isär

Att stödjas från flera håll
hjälper till när det trycker och spänner
mer som tar emot när man släpper och frikänner
Visst stöd gör annan nytta
förhindrar nått att flytta
och tvingar allt på plats
även det som åsidosats

Du är inte stadig
Vinglig och nästan porös
vickar obehagligt
stödet frånvaro lös

För att kunna bli stadig
en flytt måste ske
En sarg måste flyttas
stöd på var sida ben

Det handlar ej om att bryta nån ram
ibland måste den bara flyttas
För att passa nått annat och bli något nytt
verkar rätt enkelt kan tyckas

Fyra hörn knyts samman
i åtta lika hål
nypona som strävar
kopplar samman, nyper åt
intresset för den andra
spänningens försåt
benen slutar darra
och möts i ett förlåt

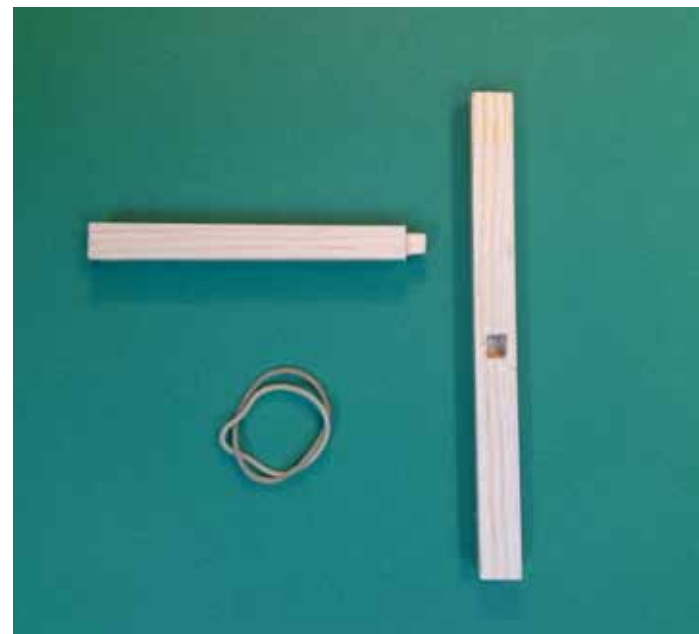
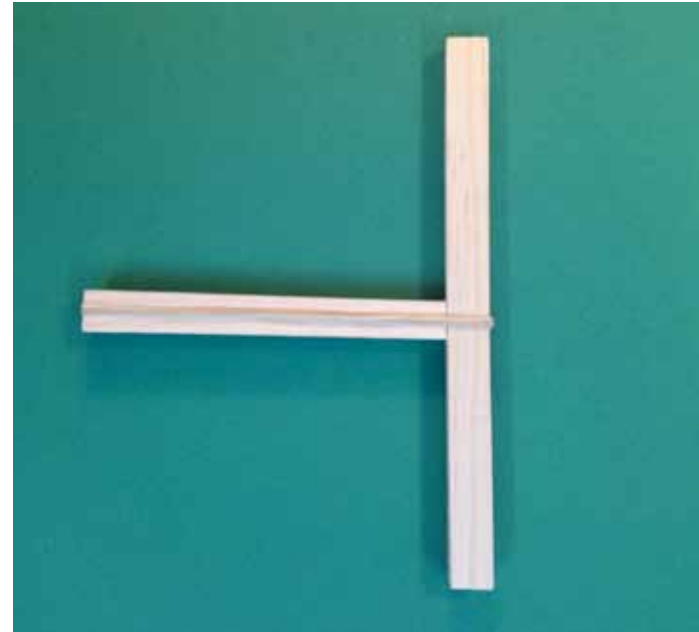
Liten kraft

Gummibandsfogen

Ni passar ihop men lossar rätt snart
Statiskt, elastiskt i kombination
varv på varv det spänner så rart
tills allting brister och tappar funktion.

De var gjorda för varandra
men det fattades nått
en tillfällig lösning
till permanent övergått

Två halvor av ett hål
får dela på bördan
Två halvor av ett hål
låser fast något annat
Två halvor av ett hål
är ett hål som klämmer åt

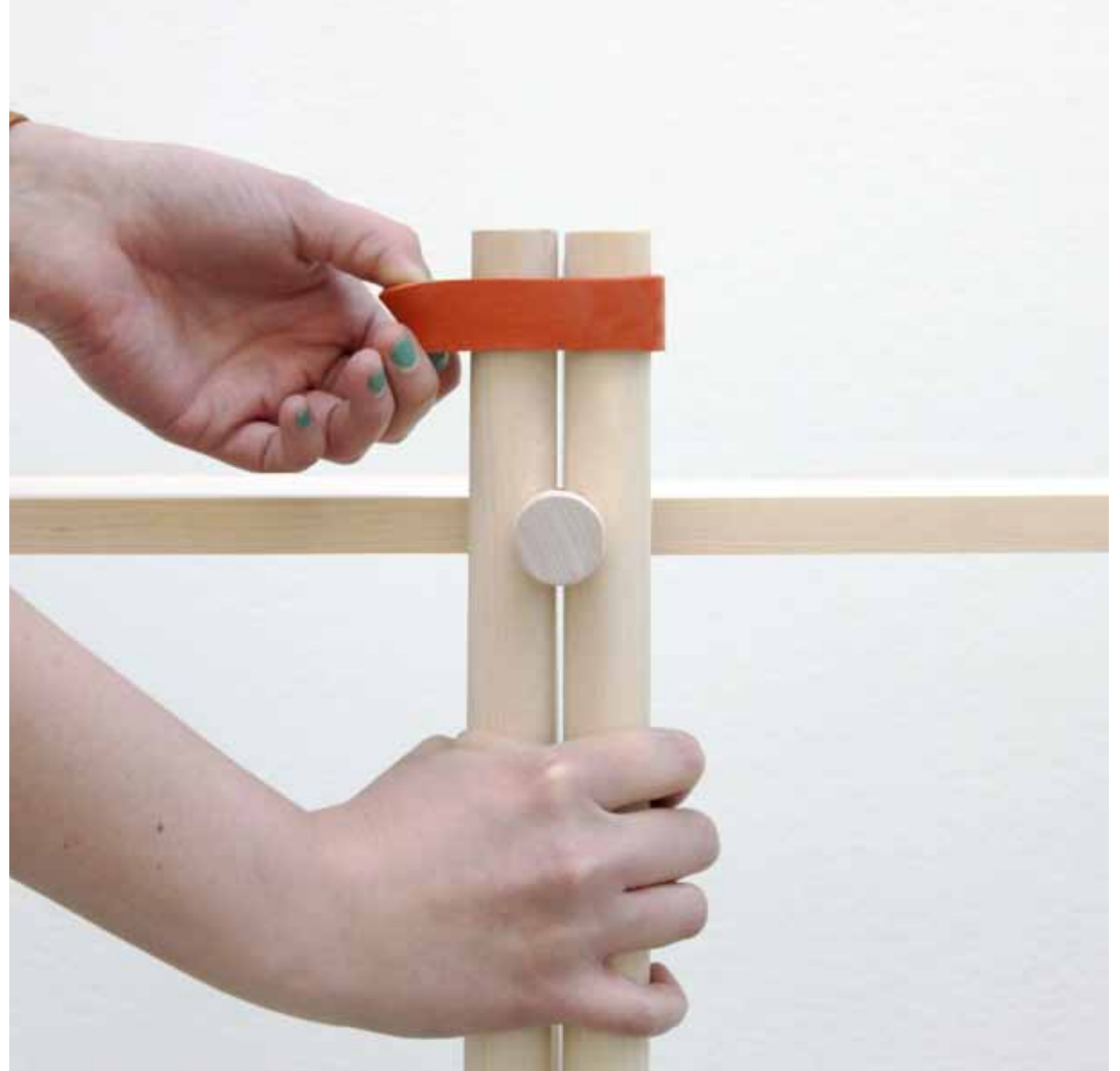

Att söka rätt drag
blir efter tycke och smak
en jakt efter passande anletsdrag
Ni kan va öppna
Ni kan va slutna,
bara ni spänner ihop
hårt tvinade, kraftig gjutna
tjocka fötter eller alltihop

En liten kraft
blir i flerfald rätt stor
flerfaldigt stark
klarar mer än du tror

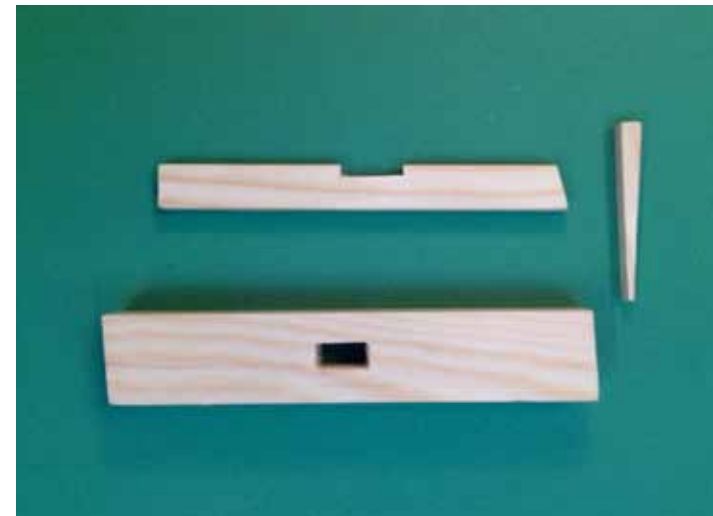
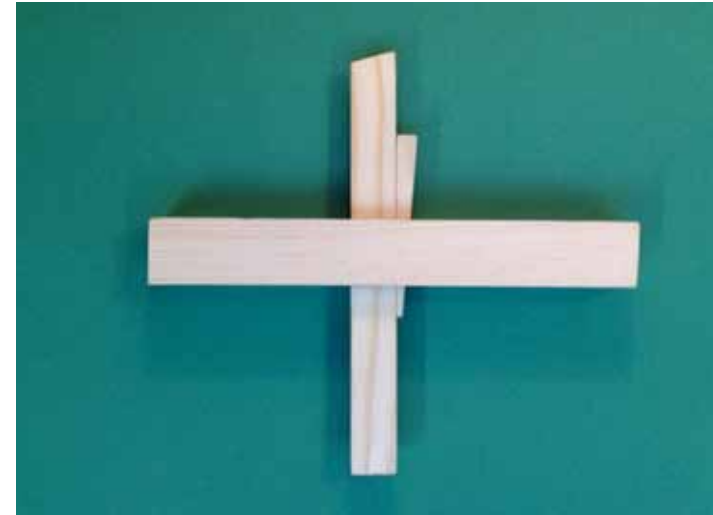
Att bära tung börda
passar därför så bra
för delade krafter
som samlas och drar

Bäraren

Du lutar dig tillbaka
inte slapp och lat
nej, för att kunna orka
stå upp som du ska

Diagonallåsning

Går det inte rakt på sak
får man snett försöka
och sträcka på sig rak
när man sig kan kröka

Killåsning

Stabilitet uppnår man lätt
genom att fastna i det du skred
Fastna gör man lätt
om hålet är för trångt och baken är för bred

Om var sak har sin plats
måste alla passa in
Alla är bra på nått
och har varsina krypin
Om var sak har sin plats
passar alla in
kan nog alltid nått
förtjänar ett krypin

Det jag bär med mig
ska du orka bära
det jag tar av mig
ska du lasa på
Trots din tunna och lång fysik
din styrka blir större ju mera du får

Vad har jag gjort?

Dikt och fog var huvudelementen under mitt arbete. Jag gjorde 26 fogar, protokollförde och tolkade dessa till dikter. Det blev en startpunkt för att kunna börja formgivningsprocessen. Under arbetet frågade jag mig ofta vad fogen kunde göra för mig. Var passar den in i det hela? Genom att låta fogen vara huvudpersonen i mina möbler har jag skapat fyra unika objekt. En pall, ett bord, en hylla och en klädställning. Möbler som alla liksom fogarna har sina förutsättningar och krav.

Under min process var dikten att av mina verktyg. Den har blivit rösten för fogen, hantverket, kvalen och slutligen möblerna. Att tvingas beskriva sitt arbete i så korta texter är en utmaning och kräver en skärpa i språket om man vill göra sig förstådd. Att man sen också kan tolka dikterna på olika vis öppnar upp till nya tankar om samhället och våra relationer. Man kan kanske säga att dikterna fogar samman mina möbler med livet i stort.

Var placerar jag mitt arbete? Vad gör det för skillnad?

Jag har med mitt arbete visat på hur viktig och vacker fogen kan vara. Fogarna genomsyrar allt runt oss och i möbler blir det extra tydligt. Min strävan med arbetet har inte varit att som Enzo Mari skapa den "demokratiska möbelen" men att lysa ljus på att fogning inte behöver vara en krånglig process. Vi har fogar runt oss hela tiden. Studera dem och hämta inspiration ifrån dem.

Poesin i mitt arbete finns i fogarna och i dikterna. Dikterna belyser världen sedd ifrån Provinsnickarens perspektiv. Jag är varken Nils Felin eller Yoko Ono. Jag är den jag är. Kommer med mina erfarenheter, åsikter och mitt sätt att se på världen. Det mina dikter beskriver är det som jag läser in i vad jag ser omkring mig.

What have I done?

Poetry and joints were the key elements in my work. I did 26 joints, protocols conducted and interpreted them into poems. It was a starting point for the design process. During the work, I have often asked myself what the joint could do for me. Where does it fit in? By letting the joint be the main character of my furniture, I created four unique items. A stool, a table, a book shelf and a clothes rack.

Furnitures that all have as well as the joints their conditions and requirements. During my process the poem was one of my tools. It has become the voice of the joint, the crafts, the torment and finally the furniture. Being forced to describe your work in short texts is a challenge and requires a clarity in the language if you want to make yourself understood. That you also can interpret the poems in different ways, open up to new thoughts about society and our relationships. One might say that the poems joins my furniture with life in general.

Where do I place my work? What difference does it make?

I have in my work shown how important and beautiful the joint can be. Joints permeates everything around us and in furniture it becomes especially clear. My aim of this work has not been as Enzo Mari to create the "Democratic furniture" but to show that joining need not be a complicated process. We have joints around us all the time. Study them and get inspiration from them.

The poetry in my work is in the joints and in the poems. The poems illustrate the world seen from the Provincial carpenter's perspective. I am neither Nils Felin nor Yoko Ono. I am who I am. Come with my experiences, opinions and my way of looking at the world. What my poems are describing are what I read into what I see around me.

Konklusion

Mitt arbete följer i modernismens fotspår. Det har handlat om att lyfta fram det viktigaste i annars avskalade former. Fogen är så mycket enligt mitt sätt att se på det. Fogen är lika mycket ett ornament som det är konstruktionens knypunkt. Därför har jag ibland låtit fogarna bli lite överdimensionerade och sticka ut "onödigt mycket". Detta utan att göra avkall på fogarnas egen-skaper.

Mitt sätt att arbeta med dikten följer en tradition utav att skriva om sina observationer. Jag skriver att bordet är vingligt och utifrån det försöker jag förstå varför och på bästa sätt tänka om så att bordet slutar vingla. Det är kanske det mest rationella sättet att angripa dikt och fog. Om Nils Ferlin byggde möbler tror jag det inte vore otänkbart att han skulle gå till väga på ett liknande vis.

Yoko Ono, en annan av mina huvudinspiratörer, arbetar med sina texter på ett annat vis. Om hon skriver att bordet är vingligt hade hon förmodligen funnit en annan lösning än att försöka stabilisera detta. Kanske skulle lösningen varit att man försöker vingla med det vingliga bordet. Detta är också väldigt intressant och jag är övertygad om att den inställningen hade format möblerna åt ett annat håll. Med det sagt öppnar man upp till att kunna tolka flera olika sorters dikter till form. Hur skulle en objektet ta form om dikten var skriven som en haiku eller en limerick?

I slutet av mitt arbete hade jag gjort fyra olika möbler, en pall, ett bord, en hylla och en klädställning. Gemensamt för dessa är valet av material som var björk och att fogarna är demonterbara.

Detta knyter samman möblerna och visar ett släktskap mellan dem. De skiljer sig dock mycket åt eftersom de olika fogarna har sina egna karaktärsdrag. Pallen sitter samman på ett vis som tillåter en viss rörelse i fogarna när man sitter på den. Detta utan att gå isär och istället interagerar fog och kropp även efter att den är ihop monterad. Klädställningens vikfog fungerar på det viset att man också interagerar varje gång man hänger någonting på ställningen och man märker hur allt blir stadigare. I bordet och hyllan arbetar kroppen med fogarna just i den stund då man monterar samman möblerna. Därefter förblir fogarna låsta i sina lägen och den kroppliga närvaron i fogarna försvinner. Man kan dock säga att fogarna i bordet och hyllan bygger på spänning även om den ena drar och den andra pressar ut. På det viset är fogen i ständigt arbete.

I utställningen valde jag att visa mina möbler tillsammans med de 26 stycken fogarna jag studerat med under arbetet. Dessutom visade jag en film där jag monterar ihop allting samtidigt som jag läser upp dikterna knutna till varje möbel. Upp till detta hade jag lagt min poesibok på bordet där besökaren kunde se mina protokoll och min process. Detta hopkok som jag visade fungerade väldigt bra då nyfikna besökare ofta stannade upp vid mina möbler, tittade på filmen och i flera fall även bläddrade i boken.